
Møteinnkalling

Til:	Instituttstyret		
Kopi til:	Ledergruppen ILU		
Om:	Møte i instituttstyret torsdag 28. november 2019		
Møtetid:	09:00-14:00 inkl. lunsj	Møtested:	Kalvskinnet BR 2.073 Breheimen

Eksterne styrerepresentanter:

May-Brith Ohman Nielsen (styreleder), professor, Universitetet i Agder
Vegard Iversen, fylkesdirektør for utdanning i Trøndelag fylkeskommune

Studentrepresentanter:

Emma Solberg
Solveig Tellevik

Representanter for fast vitenskapelig ansatte:

Torkel Haugan Hansen
Lise Vikan Sandvik
Ingvil Bjordal

Midlertidig vitenskapelig ansatte:

Gry Olsen Ulrichsen

Teknisk-administrativt ansatte:

Charlotte Gaertner

Fra administrasjonen:

Torberg Falch, Jesper Aagaard Petersen, Mari Nygård, Elin Bø Morud, Øystein Wormdal
og Anita Brækken (referent)

Meldt forfall:

-

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
Institutt for lærerutdanning, NTNU		Sverres gate 12	+47 73590400	Anita I. Brækken
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu			anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

ORIENTERINGSSAKER

ILU 15/19

Orientering om virksomheten*Hensikt:* Instituttledelsen orienterer.

- Universitetsskolesamarbeidet
- Campus
- NTNU utviklingsplan studietilbud og livslang læring
- Nye 2-årige masterprogram – oppfølging av styrets vedtak
- Forskningsmidler
- Endringer faste stillinger
- Justeringer ledelse på ILU
- Presentasjon av forskningsprosjekt:
Faglig literacy i skole og lærerutdanning

VEDTAKSSAKER

ILU 16/19

Handlingsplaner 2020-2021*Hensikt:* Saken er en revidering av Handlingsplaner 2019-2021.

Vedlegg:

- Saksnotat m/vedlegg

ILU 17/19

Budsjett 2020*Hensikt:* Instituttstyret behandler årsbudsjett jf. styringsreglementet.

Vedlegg:

- Saksnotat

DISKUSJONSSAKER

ILU 18/19

Medvirkning og medbestemmelse*Hensikt:* Oppfølging av sak fra styremøtet i juni i år. Styret drøfter dette temaet.

Vedlegg:

- Saksnotat m/vedlegg

Eventuelt

Instituttstyret ILU

Sak ILU V16/19 Handlingsplaner ILU 2020-2021

Hensikt: Instituttstyret vedtok Handlingsplaner for 2019-2021 på styremøtet i desember 2018. Denne årlige revideringen av handlingsplanene gir oss mulighet for å justere kursen eller til å ta inn nye prioriteringer.

Prosess

Arbeidet med revidering av handlingsplanene er gjennomført som en prosess. På bakgrunn av arbeid i ILUs forskningsutvalg og utdanningsutvalg og diskusjoner i praksisseksjonen, har ledermøtet ved ILU i to omganger diskutert handlingsplaner for 2020-2021.

Forslag til vedtak:

«Instituttstyret vedtar handlingsplaner for 2020-2021 som foreslått med de endringer som framkom i møtet.»

Vedlegg:

- Utkast til Handlingsplaner for Institutt for lærerutdanning, NTNU, 2020-2021

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	Sverres gate 12	+47 73590400	Anita I. Brækken anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

Adresser korrespondanse til saksbehandlende enhet. Husk å oppgi referanse.

Innhold

Innledning	1
Kapittel 1 Utdanning og læringsmiljø	3
1.1 Handlingsplaner for grunntdanning 2019-2021	3
1.2 Varierte, sammenhengende og forskningsbaserte studieprogram	3
1.3 Praksisstudiene	8
1.4 Trivsel og tilhørighet i studiene	11
1.5 Masterveiledning	12
Kapittel 2 Forskning og kunstnerisk virksomhet	14
2.1 Handlingsplan for sterke og kreative forskningsgrupper	14
2.2 Handlingsplan for publisering	16
2.3 Handlingsplan for systematisk kompetansebygging	18
Kapittel 3 Internasjonalisering	21
Kapittel 4 Kompetanseutvikling og innovasjon i skoler og lærerutdanning	23

Innledning

Instituttets strategi, «Kunnskap for en bedre skole og utdanning», gir retningen for det strategiske arbeidet på Institutt for lærerutdanning. Handlingsplanen er en systematisering av det strategiske arbeidet i den første delen av strategiperioden. Handlingsplanen for 2020-2021 er en revidering av handlingsplanen for 2019-2021. Planen har et tidsperspektiv utover ett år fordi de strategiske målene er ambisiøse og komplekse.

ILUs virksomhet følger strategiene og planene til NTNU og SU-fakultetet. ILUs strategi er i stor grad en avgrensning og spesifisering av strategiene til SU-fakultetet og NTNU. Det skyldes i hovedsak at vårt samfunnsoppdrag er knyttet til skoler og elever i skolene, og at universitetets kjernevirksomhet utøves på instituttnivå. På samme måte vil handlingsplanene for ILU være mer avgrenset og konkrete enn handlingsplaner på høyere nivå i organisasjonen.

NTNUs strategiske prioriteringer for 2020 og langtidsperioden er beskrevet i styresak S-sak 25/19. Det er

- Sterke fagmiljø
- Samspill og tverrfaglighet
- Fremtidens studietilbud
- Fornyelse av arbeids- og læringsmiljø
- Effektivt støtteapparat

Nærmere spesifisering og vedtak er planlagt til NTNUs styremøte i desember. Tiltakene i ILUs handlingsplan bygger opp under disse strategiske prioriteringene og er konkretisert slik at det er knyttet til ILUs strategi. Det siste punktet («effektivt støtteapparat») er i hovedsak tiltak på nivå 1 i organisasjonen, men som forventes å gi endringer som vil bli implementert også på ILU som et grunnlag for en mer effektiv administrasjon. Når det gjelder «fremtidens studietilbud», så har det vært et tema om det skal være en egen utviklingsplan for lærerutdanning, som da eventuelt skal vedtas av Rektor. Det har vært krevende for ILU å skjønne prosessene for dette, og per nå kan det synes som at SU-fakultetet kanskje legger opp til en relativt smal plan. Det er altså ikke noe i dette nå som kan brukes i ILUs strategiske arbeid i nærmeste framtid. Dessuten er det vanskelig å se hva en slik utviklingsplan eventuelt skal inkludere som ikke dekkes av handlingsplanene i dette dokumentet.

Handlingsplan for SU-fakultetet for 2018-2021 (SUS 15/18 og SUS 28/18) har fire felles satsingsområder

- Studentaktive læringsmiljø
- Arbeidslivsamarbeid
- Økt kvalitet i forskerutdanningen
- Sterke forskningsgrupper

«Studentaktive læringsmiljø» omhandler undervisnings- og vurderingsformer, forskningsbasing og psykososialt studiemiljø. «Arbeidslivsamarbeid» er knyttet til studieprogrammets arbeidslivsrelevans, praksis og arbeidslivsrepresentasjon. «Økt kvalitet i forskerutdanningen» er knyttet til endringene i organiseringen av doktorgradsutdanningen, og «sterke forskningsgrupper» handler både om organisering av forskningsgrupper og hvordan det skal øke publiseringsaktiviteten og ekstern finansiering. Disse satsingene og prioriteringene gjenfinnes i forslagene for ILUs handlingsplaner nedenfor, men der noen er vektlagt sterkere enn andre.

Arbeidet med revidering av handlingsplanene har foregått i ILUs Forskningsutvalg og Utdanningsutvalg og har vært diskutert i Praksisseksjonen. Det er diskutert i ledermøtet 4.11 og 18.11.2019. Som for handlingsplanene for 2019-2021 er denne planen knyttet til kjerneoppgavene til ILU slik det er beskrevet i strategien. Ikke alle utviklingsmålene i strategien er omfattet av disse handlingsplanene fordi det er gjort prioriteringer for den første delen av strategiperioden.

Tre av de fire kjerneoppgavene har egne kapitler i handlingsplanen. Kjerneoppgaven «Formidling» har ikke eget kapittel og er minst omtalt. Det legges derfor opp til at det må satses mer på dette området seinere i strategiperioden. I tillegg er noen av satsingsområdene i strategien inkludert eksplisitt i forslagene, mens andre er mer indirekte omfattet. Selv om enkelte satsingsområder ikke er framhevet spesielt i denne handlingsplanen, så kan de likevel prioriteres i enkelte fagseksjoner og studieprogram. Det gjelder for eksempel strategiens satsingsområde «mangfold og inkludering».

Utdanning og læringsmiljø

1.1 Handlingsplaner for grunnutdanning 2019-2021

MÅL

Innenfor utdanningsområdet vil ILU i perioden arbeide spesielt med fire satsingsområder. Vi vil fokusere på kvalitet i studieprogrammene, både når det gjelder læringsaktiviteter og forskningsbasering. Vi vil etablere strukturer for masterveiledning, og søke å knytte masterprosjekter til annen faglig aktivitet ved instituttet. Videre vil ILU arbeide for høy kvalitet i praksisstudiene og god sammenheng mellom praksis- og campusstudier. Sist, men ikke minst, skal vi ha høy bevissthet omkring studentenes trivsel og tilhørighet i studiene og på instituttet.

1.2 Varierte, sammenhengende og forskningsbaserte studieprogram

MÅL

- ILU tilbyr utdanninger med tydelig kobling mellom forskning, undervisning og lærerpraksis.
- Studietilbudet svarer godt på samfunnsoppdraget. Samlet sett har vi studietilbud av høy kvalitet innenfor all den kompetansen skolen trenger.
- Vi arbeider for at studentene på ILU har en felles identitet som lærerstudenter. Vi har likebehandling av studentene som overordnet mål, samtidig som vi dyrker det spesifikke ved de enkelte studieprogrammene.
- Vi arbeider aktivt med å stadig utvikle kvaliteten i studieprogrammene. Dette innebærer kontinuerlig arbeid med undervisnings-, lærings- og vurderingsaktiviteter i emner, samt arbeid med helhet og sammenheng mellom emnene i programmene. Samtidig understreker vi at stabilitet i rammer og personale også er avgjørende for kvalitet i undervisningen.
- ILU kjennetegnes av en studiekultur preget av høye faglige krav og høy læringsintensitet.
- ILU skal stimulere til at fagmiljøer søker om interne og eksterne midler til utdanningskvalitet og merittering innenfor utdanningsfeltet.
- Studieprogrammene ved ILU skal bygge gode faglige samarbeidsrelasjoner med Skrivesenteret og Matematikksenteret.

Virkemidler	Mål 2020	Mål 2021	Kommentarer
Legge opp til møtepunkter mellom studieprogramledere og fagseksjonsledere der studiekvalitet er tema, inkludert avveiningen	ILU skal øke bevisstheten omkring studiekvalitetsarbeidet og sørge for gode rutiner	ILU bruker emne- og programevalueringer systematisk for å fremme kvalitet i våre studieprogram.	Arbeid som foregår kontinuerlig.

<p>mellom behovet for forbedringer og stabilitet.</p>	<p>som følges opp i studieprogrammer og fagseksjoner.</p> <p>Årlig seminar med studieprogramledere og fagseksjonsledere.</p> <p>Studieprogramrapporter behandles alltid i ledermøtet.</p>		
<p>Vurdere fagporteføljen på PPU, GLU 1-7, GLU 5-10 og toårige masterprogram.</p>	<p>Gjennomføre eventuelle endringer i fagporteføljen på bakgrunn av vurderinger av samfunnsoppdraget, studentinteresse og kapasitet.</p> <p>Ta initiativ til å undersøke muligheten for å tilby mat og helse i GLU lokalt på NTNU.</p> <p>Utrede mulig samarbeid med ISL, Oslomet og HVL om tegnspråk som MA-retning i GLU.</p> <p>Utrede mulighet for skolerrelevante emner som er valgbare innenfor flere studieprogram.</p> <p>Gjennomføre og følge opp utredning av mulige samordningstiltak for PPU/FPPU, med mål om å gjøre flest mulig fagdidaktiske emner robuste.</p>	<p>ILU har en robust og bærekraftig fagportefølje som svarer til samfunnsoppdraget.</p> <p>Vi skal søke å etablere NTNU-interne avtaler for å tilby mat og helse lokalt.</p>	<p>Endring i tilbud på 2-årig master vedtatt av instituttstyret.</p> <p>Justering i tilbud PPU for 2019.</p> <p>Starter masterretning i 2020 i alle fag i GLU unntatt KRLE.</p> <p>I prosess med tilbud i fremmedspråk i GLU.</p> <p>ILU har avtaler for å tilby mat og helse lokalt på NTNU.</p> <p>Erasmus-avtaler er etablert med mulighet for utreisende studenter til Spania, Frankrike og Tyskland som får kompetanse som fremmedspråkslærere.</p>
<p>Implementere felles områdeemne innenfor lærerutdanningene på ILU</p>	<p>Evaluere områdeemnet som del av studieprogram-evaluering, med særskilt blikk på hvordan emnet</p>	<p>Fleire treffpunkt for studenter på tvers av utdanningene. Felles identitet som lærerstudenter.</p>	<p>Det har vært mye arbeid med å planlegge implementeringen. Evaluering må</p>

	fungerer i de ulike studieprogrammene. Revidere ved behov.		komme etter oppstart til høsten.
Gjennomgå og vurdere ønsket praksis for obligatorikk ved ILU	Fastsette retningslinjer for obligatorisk oppmøte i ILUs studieprogrammer.	ILU opererer med forutsigbare, formålstjenlige og gjennomsiktede retningslinjer for obligatorikk i sine studieprogrammer.	Viktig tema på ledersamling med studieprogramlederne i juni. Deretter lagt fram for diskusjon i Utdanningsutvalg, ledermøte og instituttstyre, og skal nå på høring på instituttet.
Vektlegge forskningskompetanse ved allokering til emner og sammensetning av undervisningsteam, både i syklus 1 og syklus 2.	Ulikheter i kompetanseprofil blant ILUs tilsatte utnyttes på best mulig måte for å bidra til studiekvalitet.	ILU tilbyr undervisning med sterk forskningsforankring.	Pågående arbeid i fagseksjonene.
Interne utlysninger av midler til utviklingsarbeid innenfor studiekvalitet	Stimulere til at flere ILU-miljøer etablerer prosjekter med fokus på utdanningskvalitet.	ILU har flere miljøer som søker aktivt på nasjonalt og internasjonalt utlyste midler innenfor utdanningsområdet, med mål om styrket utdanningskvalitet. Regelmessige presentasjoner av prosjekter i studieprogramråd og Utdanningsutvalg.	God aktivitet. Fordeling av interne midler gjennomført i mai. Noe søkning etter eksterne midler.
Fortsatt satsing på læringsassistenter	Vurdering av hvordan læringsassistenter kan benyttes best mulig i ulike emner/studieprogram. Initiativ til erfaringsutveksling innad på instituttet.	Bruk av læringsassistenter er en naturlig del av undervisningen i en stor del av ILUs emner, og dette skjer i dialog med de tilsatte som er faglig ansvarlige for emnene, med mål om høy læringsintensitet for studentene uten at	Felles system for læringsassistenter innført fra 2019/20. Erfaringsutveksling er ikke igangsatt.

		dette fører til økning i arbeidsbelastning for tilsatte.	
Arbeide med hvordan kvaliteten i studiene kan økes gjennom konkrete samarbeid med universitetsskolene, Skrivesenteret og Matematikksenteret, samt andre samarbeidspartnere	Initiere drøftinger med Skrivesenteret/ Matematikksenteret om mulige bidrag inn mot instituttet generelt og studieprogrammene spesielt.	ILU har godt etablerte samarbeidsordninger med universitetsskolene, de nasjonale sentrene og andre samarbeidspartnere.	Prosjektgruppe for lærerutdanning etablert i universitetsskole-samarbeidet (USSIT). Handlingsplaner i USSIT om tiltak.
Kursing i profesjonsfaglig digital kompetanse	Et større antall tilsatte ved ILU gjennomfører kurs i profesjonsfaglig digital kompetanse. Det gjennomføres studieplanrevisjoner i lys av dette arbeidet høsten 2020.	Digitalisering er integrert på en hensiktsmessig måte i emnene ved ILU, og i undervisningen.	Kursing startet våren 2019. Det var 50 deltakere på kurs våren 2019. Det er planlagt henholdsvis 52 og 48 på kurs høst 2019 og vår 2020.
Utrede og opprette mastertilbud innenfor arkiv- og dokumentasjonsforvaltning	Oppstart mastertilbud i arkiv- og dokumentasjonsforvaltning.	ILU tilbyr master i arkiv- og dokumentasjonsforvaltning av høy kvalitet og relevans og i samarbeid med Institutt for datateknologi og informatikk.	Opprettelse av mastertilbud i arkiv- og dokumentasjonsforvaltning vedtatt av instituttstyret.
Tydeliggjøre forholdet mellom fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksis, for å underbygge helhet og sammenheng i studieprogrammene. Gjennomgå og videreutvikle organisering av og innhold i fellesundervisningen ved 5LU, PPU, GLU 1-7, GLU 5-10 og YFL	Etablere/videreføre arenaer for kommunikasjon mellom undervisere i programmene. Sammen med verts-instituttene arbeide for forbedret profesjonsretting ved økt integrering av disiplin- og profesjonsfag i lektorprogrammene. Søke å oppnå mer flerfaglig samhandling i	Involverte undervisere skal kunne se helhet og sammenheng i studiet som helhet, og studentene skal oppleve god faglig progresjon i studieprogrammet. Formålet med og relevansen av fellesundervisnings formål og relevans, samt	Innretting og organisering av fellesundervisning tydeliggjort i arbeid med ressursbudsjett. Utviklingsarbeid på området er gjennomført for 5LU og PPU. En mer helhetlig presentasjon av profesjonsfaget i 5LU innført helt i

	<p>GLU-programmene, med særlig fokus på å etablere syklus 2 i grunnskolelærerutdanninga.</p> <p>Delta i utredning av organisering og innhold i YFL.</p> <p>Basert på forslag i utredningsgruppe er det etablert struktur for koordinering i syklus 2 i 5GLU.</p>	<p>sammenhengen med andre emner, skal være tydelig for studentene.</p> <p>Innholdet skal styrt av mål i studieplanen.</p> <p>ILU og de andre aktørene i lektorutdanningen har et godt samarbeid med en klar arbeidsfordeling.</p> <p>Yrkesdidaktikk integreres i yrkesfaglige emner i YFL.</p> <p>Det er god koordinering i og på tvers av studieretningene i syklus 2 i 5GLU.</p>	<p>sluttfasen av studieplanarbeidet vinteren 2019.</p> <p>Ny studiemodell for YFL med mer integrerte emner starter høsten 2019.</p> <p>Innført trinnkoordinering i GLU-programmene.</p> <p>Siste mål for 2020 og 2021 er flyttet opp fra kap. 1.5.</p>
<p>Vurdering av om undervisning i FPPUy skal gis av fagseksjon for pedagogikk eller fagseksjon for yrkesfag, skoleutvikling og utdanningsledelse</p>	<p>Avklaring og iverksetting av eventuelle strukturelle endringer.</p>		<p>Arbeid pågår, men det er litt krevende å få til avklaring.</p>
<p>Arbeide systematisk med forskningsetikk, progresjon i vitenskapsteori og metode, akademisk lesing og skriving i relevante studieprogram, og sørge for en hensiktsmessig progresjon fra syklus 1 til syklus 2 i GLU.</p>	<p>Studieprogramledere initierer tiltak og følger opp i sine respektive program.</p> <p>Planlegge og igangsette kurs i akademisk skriving for studenter på flere av ILUs studieprogrammer.</p>	<p>ILUs studieprogrammer har relevant innhold om forskningsetikk, vitenskapsteori og metode, akademisk lesing og skriving.</p> <p>ILU har kurs i akademisk skriving som studentene finner nyttige, samt fokus på temaet i studieprogrammene for øvrig.</p>	<p>Det er lagt et opplegg for progresjon i vitenskapsteori og metode i GLU.</p>

1.3 Praksisstudiene

MÅL

- Kontinuerlig arbeide for god sammenheng mellom campusstudier og praksisstudier
- Arbeide for å forbedre i praksisstudiene gjennom utdanningen
- Bruke innsikter fra forskning på praksis og veiledning for å utvikle praksisstudiene i lærerutdanningene
- Videreutvikle et gjensidig forpliktende og tillitsfullt samarbeid med praksisfeltet.

Virkemidler	Mål 2020	Mål 2021	Kommentarer
Gjennomføre en kartlegging av kapasiteten på praksisplasser i Trondheim og omegn, for å få rede på hvor mange studenter som kan få praksisplass her og utnytte kapasiteten best mulig for alle ILUs studieprogram og sikre behov for plasser framover	Vurdere om fordeling av praksisplasser er hensiktsmessig, eller om kapasiteten kan utnyttes bedre som følge av fusjonen.	Vi utnytter kapasiteten i Trondheim og omegn godt, på tvers av ILUs studieprogram.	Dette arbeidet er igangsatt seint i 2019. Målsettingen som opprinnelig var for 2019 er uforandret for 2020.
Utarbeide nye avtaler med skoleeiere og skoler	<p>Utarbeide en felles avtale for alle lærerutdanninger med skoleeiere og avtaler spesifikke for studieprogram med skoler.</p> <p>Det gjøres eksplisitt i avtalene med praksisskolene at masterstudenter kan benytte skolen i eller utenom praksis-periodene, til å generere empiri til FoU- og master-prosjektene sine.</p>	<p>ILU har et avtaleverk med praksisfeltet som bidrar til høy kvalitet på praksisstudiene og skoleutvikling.</p> <p>Det er godt tilrettelagt for at praksisstudiene kan bidra til å generere empiri til student-oppgaver.</p>	Nytt virkemiddel. Det etterspørres av kommuner som har to avtaler med ILU nå, fra de to gamle institusjonene. Skoleutvikling og gode betingelser for studenters arbeid med oppgaver synes å være felles interesse.
Initiere en drøfting av hvor stort veiledningsomfang studentene skal ha i ILUs	Gjennomgå dagens ordninger, foreslå og implementere eventuelle endringer.	Studentene på ILU opplever stor grad av likebehandling når det gjelder veiledning og	Det har ikke vært kapasitet til å starte dette arbeidet i 2019. Målsettingen som

<p>studieprogram, når det gjelder veiledning gitt av lærere i skolen og spesielt med tanke på oppfølging fra faglærere på campus</p>		<p>oppfølging i praksis, samtidig som dette er tilpasset de enkelte studieprogrammene.</p>	<p>opprinnelig var for 2019 er uforandret for 2020.</p>
<p>Økt antall praksislærere med formell veiledningskompetanse på alle studieprogram med praksis</p>	<p>Økt omfang på utdanning i veiledningspedagogikk.</p>	<p>Antall praksislærere med formell veiledningskompetanse er doblet totalt sett i ILUs studieprogrammer, med en særlig økning for 5LU og PPU.</p>	<p>Nytt felles emne i veilederpedagogikk for trinn 1—13 er utarbeidet og implementeres fra høsten 2020. Det blir et nytt tilbud i 2020 som en del av myndighetenes videreutdanningsstrategi KfK.</p>
<p>Sørge for at praksis henger godt sammen med studieprogrammene for øvrig, at progresjonen er fornuftig og at kvaliteten på praksis er god</p>	<p>Etterstrebe praksis i undervisningsfag i GLU generelt, og sørge for at all praksis i syklus 2 skjer i studentenes masterfag.</p> <p>Høste erfaringer fra pågående forsknings- og utviklingsprosjekter innenfor praksis og vurdere å iverksette endringer på bakgrunn av disse.</p> <p>Initiere en diskusjon omkring kvalitet i praksis, som omfatter en vurdering av ulike praksisformer, og som vektlegger at praksis skal bidra til å oppnå de samlede læringsutbyttene for studieprogrammene.</p> <p>Forbedre sammenhengen mellom progresjon i studentenes</p>	<p>Alle GLU-studenter har praksis ved samme skole gjennom hele syklus 2.</p> <p>Praksis i alle relevante studieprogram har emnebeskrivelser som beskriver god progresjon i praksis, det er sterk forankring mellom praksisstudier og campusstudier, og praksis er variert og av god kvalitet.</p> <p>Alle emneplaner for praksis skal inneholde læringsmål som omhandler sammenheng med studentens campusstudier og -fag.</p>	<p>Det første målet i 2020 er endret og er blitt mer konkret. Det første målet i 2021 er nytt.</p> <p>Det siste punktet for 2020 er nytt og er innrettet først og fremst mot GLU.</p> <p>Det siste målet for 2021 er nytt.</p>

	profesjonsfaglige utvikling (herunder vitenskapsteori og metode) og praksis.		
Mer enhetlig vurdering av studenter i praksis på tvers av studieprogram	Utarbeide felles retningslinjer for vurdering av praksis. Håndtering av fravær må likestilles.	ILU har gode felles vurderingsordninger i alle praksisstudier.	Nytt virkemiddel
<i>Initiere en prosess i studieprogrammene for å svare på fagfornyelsen i skolen</i>			Dette virkemidlet er tatt ut. Det viser seg at det er i de enkelte fagene at fagfornyelsen er mest relevant

1.4 Trivsel og tilhørighet i studiene

MÅL

- Studentene har sterk tilhørighet til studiene, og har et godt faglig-sosialt tilbud, også utenom emnene.
- ILU har god rekruttering til og gjennomstrømming i studieprogrammene, uten at vi går på akkord med kvalitet og skikkethet.

Virkemidler	Mål 2020	Mål 2021	Kommentarer
Arbeide aktivt med rekrutteringstiltak til alle ILUs studieprogram	<p>Rekrutteringsgruppe med studentambassadører som gjør de 5-årige lærerutdanningene på NTNU godt kjent blant potensielle studenter.</p> <p>Det fokuseres særskilt på å rekruttere menn til GLU 1-7. ILU skal etablere gode rekrutteringstiltak.</p> <p>En studieprogramleder fungerer som kontaktpunkt mellom studentene (arrangementsgruppe) og instituttet.</p>	<p>ILU har god rekruttering til alle studieprogram, og sterkere gjennomføringsgrad enn i dag.</p> <p>Det er god samgang mellom instituttet og studentene om faglig-sosiale arrangement.</p>	<p>Høyt aktivitetsnivå blant studentambassadørene.</p> <p>Nye studentambassadører rekruttert.</p> <p>Økt markedsføring spesielt for YFL.</p> <p>Arbeider med særskilte faglig-sosiale tiltak ikke igangsatt.</p> <p>Førsteårsstudentene ivaretas godt i fagmiljøene og gjennom fadderordninger i regi av linjeforeningene.</p>
Etablere årlig karrieredag «Student – snart lærer»	Gjennomføre karrieredag.	Karrieredagen er et årlig arrangement ved ILU som i stor grad et studentdrevet, som praksisfeltet kjenner til og der de ønsker å være representert.	<p>Karrieredagen i 2019 hadde stort oppmøte av studenter og stands, med veldig gode tilbakemeldinger.</p> <p>Vi anser nå dette som et godt fungerende årlig arrangement.</p>
Etablere samarbeid med studentene om faglig-sosiale arrangement både internt i og på tvers av studieprogram	Nedsette arbeidsgruppe bestående av studenter og faglig tilsatte for å legge rammer for faglig-sosiale tiltak for studentene ved ILUs studieprogrammer.	ILUs studenter driver selv faglig-sosiale arrangement, som institutter støtter og bidrar til.	Linjeforeningene gjør mye slikt arbeid selv, med noe støtte fra instituttet.

1.5 Masterveiledning

MÅL

Første kull i de femårige grunnskolelærerutdanningene vil ta fatt på syklus 2 høsten 2020, og vil levere sine masteroppgaver våren 2022. Dette ligger utenfor tidsperioden for denne handlingsplanen, og målene i denne sekvensen handler derfor først og fremst om å forberede instituttet på denne endringen i antall masteroppgaver.

- ILU skal etablere robuste og gode strukturer for individuell og kollektiv masterveiledning og -sensur
- ILU skal legge til rette for kompetanseheving av tilsatte slik at ILUs veiledningskapasitet er robust
- ILU skal etablere gode strukturer for å sørge for et bredt tilfang av temaer og empiri fra praksisfeltet, ILUs forskningsgrupper og utviklingsprosjekter ved instituttet
- ILU forfekter et bredt syn på profesjonsrelevant empiri, som omfatter mer enn det som er generert i klasserommet, men som samtidig belyser aspekter som er relevante for skole og lærerprofesjon
- ILU skal utdanne kreative og faglig sterke lærere som bidrar med utviklingskompetanse

Virkemidler	Mål 2020	Mål 2021	Kommentarer
Etablere samarbeid med praksisfeltet angående temaer og empiri til masteroppgaver	Ta kontakt med skoleeiere, og universitetsskolene spesielt, for å utrede hvordan vi bør rigge dette samarbeidet.	Det er forutsigbart og oversiktlig for praksisfeltet når og hvordan ILU-studentene skal generere empiri til sine masteroppgaver. ILU har et godt samarbeid med flere skoler, og særlig tett samarbeid med universitetsskolene. Praksisfeltet ser egenverdi i å bidra til arbeid med masteroppgaver.	Startet koordinering for å etablere egen portal for samarbeid med Trondheim kommune. Prosjektgruppe for lærerutdanning etablert i universitetskommunesamarbeidet.
Legge planer for at det skal være sammenheng mellom innføring i vitenskapsteori og	Studieprogramledere initierer tiltak og følger opp i sine respektive program.	ILUs studieprogram har kurs i vitenskapsteori og metode som støtter opp om studentenes	

<p>metode og veiledningsforløp i ILUs masterprogrammer</p>	<p>Nedsette arbeidsgruppe for å planlegge gjennomføring av syklus 2 i GLU, med særlig vekt på emner i vitenskapsteori og metode.</p>	<p>progresjon i masterarbeidet.</p> <p>Temaene akademisk lesing og skrijving, forskningsetikk, vitenskapsteori og metode er godt ivaretatt slik at studentene rustes til å skrive en masteroppgave i slutten av sine studieløp.</p>	
<p>Etablere tydelige vurderingskriterier for masteroppgaver ved ILU</p>	<p>Arbeidsgruppe utarbeider forslag, som kan tilpasses de enkelte fagene/studieprogrammene.</p>	<p>Alle ILUs masterprogram har vurderingskriterier for masteroppgavene.</p>	<p>Arbeid med å strukturere arbeid med koordinering i syklus 2 er initiert i arbeidet med ressursbudsjett.</p>
<p>Skape gode arenaer for utvikling av god veiledningskultur</p> <p>Arrangere kick off-konferanse om masterveiledning ved ILU</p> <p>Utvikle og tilby veilederforum for faglig tilsatte om masterveiledning med vekt på akademisk skrijving</p> <p>Legge planer for hvordan masterprosjekter kan knyttes til pågående forskningsprosjekter/-grupper og utviklingsprosjekter.</p>	<p>Planlegge konferanse om masterveiledning på ILU.</p> <p>Konkret planlegging av syklus 2 og ordninger omkring masterveiledning. Trekke veksler her på den brede erfaringen med masterveiledning som ILU allerede besitter.</p>	<p>Veilederforum etableres og starter samtidig som det første masterkullet i GLU begynner på masteroppgaven.</p> <p>Majoriteten av masterprosjekter er knyttet til pågående faglige prosjekter ved ILU, og studentene veiledes av faglig tilsatte i disse prosjektene.</p>	<p>Noe arbeid foregår i forskningsgrupper, men informasjon om dette er ikke innhentet.</p> <p>Det er stor bevissthet om dette i forskningsgruppene.</p>

Forskning og kunstnerisk virksomhet

Institutt for lærerutdanning har et overordnet mål om høy kvalitet i forskning og kunstnerisk virksomhet som styrker vårt samfunnsoppdrag. Målsetningen støtter seg på et bredt kvalitetsbegrep som anerkjenner kvalitet i både prosess og produkt. Høy kvalitet omfatter således både gode publikasjoner, utgivelser og fremføringer så vel som kompetente forskere og utøvere, som jobber aktivt i fellesskap. Vi har valgt tre satsningsområder for å oppnå målet om økt kvalitet i handlingsplanperioden 2019-2021 for forskning og kunstnerisk virksomhet: publisering i anerkjente kanaler, systematisk kompetanseutvikling og sterke og kreative forskningsgrupper.

2.1 Handlingsplan for sterke og kreative forskningsgrupper

MÅL:

Vi skal ha solide forskningsgrupper som samarbeider nasjonalt og internasjonalt og som bygger stimulerende miljø rundt forskerne og stipendiatene våre

ILU ser på etablering og utvikling av forskningsgrupper som en del av utviklingen av en sterk akademisk kultur, som inkluderer den enkelte tilsattes bevissthet rundt fordeler og forpliktelser ved å delta i et akademisk fellesskap. Forskningsgrupper er altså ikke et mål i seg selv, men et middel til å nå målet om forskning av høy kvalitet gjennom publisering og kompetanseutvikling. Institutt for lærerutdanning har allerede mange aktive forskningsgrupper, nettverk og prosjekt, men vi ønsker å inspirere til økt samarbeid og gruppedannelse på instituttet, på tvers av NTNU og i internasjonale fora. ILU ønsker at alle, inklusive masterstudenter og midlertidig tilsatte, involveres i forskningsgrupper over tid. Instituttet har ellers ingen føringer på form, størrelse, varighet og sammensetning av gruppene.

Frivillig etablering av forskningsgrupper er positivt. Selvorganisering medfører samtidig en risiko for at grupper av tilsatte ikke opplever tilhørighet. Det er derfor behov for en politikk der ledelsen sikrer at alle tilsatte får tilgang til minst én forskningsgruppe og at mangfoldet av disipliner, kompetanser, og ambisjonsnivåer blir ivaretatt. Det er sentralt, at forskningsgrupper oppleves som en positiv mulighet for deltakelse, som er med på å dempe presset for den enkelte, skape nye anledninger for samarbeid og lette kommunikasjonen i og mellom fagseksjoner og eksterne partnere.

Virkemidler	Mål 2020	Mål 2021	Kommentarer
Organisering: Bygge sterk akademisk kultur og fellesskap	Forskningsgruppene bidrar til at ILUs hjemmeside for forskningsgrupper er oppdatert og aktiv.	Alle forskningsgrupper er formaliserte med leder og egen strategi.	«FG definerer overordnede mål for forskningen» er fjernet fra mål 2020, ellers er målene i prosess.
	Hver enkelt forsker definerer mål for sin forskning som synliggjør kobling til minst en forskningsgruppe. Hver enkelt forsker bruker sin forskningsressurs til å delta aktivt i forskning og utviklingsarbeid.	Hver enkelt bidrar aktivt i minst en forskningsgruppe.	Ressursspørsmål omkring FG er avklart og derfor slettet fra mål 2021. Nytt mål 2020 er flyttet fra organisering under og skjerpet, da «forventning om bruk» er gjennomført.
	Det etablerte nettverket for forskningsgruppelidere videreutvikles.	Størstedelen av forskningsgruppene ved ILU har utenlandske medlemmer eller deltar i strategiske partnerskap. Flere forskningsgrupper deltar i internasjonale nettverk og strategiske partnerskap som inkluderer ledende miljøer i fagfeltet.	FU ønsker fokusskift fra mentor til nettverk, derfor er målet 2020 endret fra mentorordninger til nettverk. Mål 2021 om internasjonale fagpersoner er flyttet til kap 2.2, nye mål 2021 er flyttet hertil fra punkt under og kap. 2.3.
Organisering: institusjonalisere en dialog og skape oversikt over forskning	ILU har et mangfold i og løsninger for forskningsgrupper. ILU gjennomfører forskningsstrategiske workshops i alle seksjoner.	ILU gjennomfører en evaluering av forskningsgruppestrukturen ved instituttet ut ifra satsningsområder og mål i handlingsplanen.	Gammelt mål 2019 om forståelse av mangfold skjerpet. Mål 2020 om forskningsgruppeledernetttverk over erstatter gammelt mål 2021 om overordnet møteplass her. Gammelt mål 2021 om «faste møter» er vurdert som urealistisk pga. ILUs

			størrelse – mål 2020 om forskningsgruppeleder-nettverk og forsknings-strategiske workshops erstatter dette.
Ressurser og finansiering	ILUs interne strategiske forskningsmidler går gjennom forsknings-grupper.	ILU har et godt forankret og akseptert system for finansiering av forskning tilpasset gruppens behov.	Mål 2019 om utredning av system finansiering gjennomført. Nytt mål 2020 flyttet og skjerpet fra kap. 2.2, var mål 2021 der.
	ILUs forsknings-grupper søker aktivt på nasjonale og internasjonale utlysninger, flere på høyt nivå.	Flere forsknings-grupper får tilslag på eksterne forsknings-midler på nivå med ledende fagmiljøer nasjonalt.	Ambisjonsnivå i mål 2020 er hevet. Mål 2021 har nå tilslag som forventning, ikke bare søkning.
	ILU utreder et system for kurs og mentorering for forsknings-grupper om f.eks. metodebruk, søknadsskriving og artikkelskriving.	ILU har et passende system for kurs og mentorering for forskningsgrupper.	Gammelt mål 2019 er gjennomført – ingen adm. støtte. ILU må utrede system for kurs og mentorering 2020 og implementere det 2021.
			Mål 2020 er gjennomført. Mål 2021 flyttet.

2.2 Handlingsplan for publisering

MÅL: Øke publiseringen i anerkjente vitenskapelige tidsskrifter

ILU er et stort institutt preget av mangfold i kompetanse og behov. Det er fremgang når det gjelder publisering, men fortsatt en stor andel som ikke publiserer i offentlig anerkjente kanaler av ulike årsaker. Tilsatte med relativt liten forskningstid kan prioritere arbeid med kvalitet i vår utdanning og skoleutvikling, men blant tilsatte med relativt mye forskningstid er det et klart potensiale for økt publiseringsaktivitet. ILU ser det som et nøkkeltiltak å utvikle en kultur for publisering gjennom samarbeid og samskriving, da et høyt antall gode publikasjoner er sterkt knyttet til forskningsprosjekter og aktive forskningsgrupper. Aktive forskningsgrupper er dessuten en god måte å øke publisering på ved at tilsatte blir med i prosjekter som igjen kan generere publikasjoner. Forskningsgrupper med medlemmer fra ulike seksjoner er også en god måte å integrere aktivitet ved instituttet. ILUs virkemidler for å stimulere publisering må

reflektere den sammensatte gruppen tilsatte ved instituttet og tilpasses forskningsgrupper med ulike ambisjoner, behov og faglige interesser.

Virkemidler	Mål 2020	Mål 2021	Kommentarer
Felles forståelse og aktivitet	Alle kan identifisere og publisere i egnede og relevante kanaler, særlig tidsskrifter.	Alle faste vitenskapelige tilsatte publiserer aktivt i offisielt anerkjente kanaler.	Seminar om publisering kommer våren 2020. Mindre fokus på tidsskrifter alene.
	ILU gjennomfører forskningsstrategiske workshops i alle seksjoner.	Hver seksjon har forskningsgrupper som publiserer på nivå med ledende fagmiljøer innen det respektive felt nasjonalt eller internasjonalt.	Status er vurdert, kartlegging gjennomført, mål 2019 slettes. Nytt mål 2020 avspeiler skiftet fra kartlegging til workshops, jf. 2.1.
Forbedre finansieringssystem for publisering	ILU implementerer insentivordning for kunstnerisk virksomhet i henhold til rapporten fra arbeidsgruppen.	ILU har et etablert og bredt forankret system for finansiering av publisering.	Gammelt mål om utredning i finansieringssystem gjennomført, slettet. Nytt mål om insentivordning kunst 2020. Mål 2021 om strategiske midler skjerpet og flyttet til kap. 2.1.
Stimulere internasjonalisering	ILU har en større andel samskriving med tilsatte ved utenlandske universiteter. Størstedelen av ILUs ansatte deltar aktivt på konferanser og nettverksmøter.	ILU har internasjonalt anerkjente fagpersoner som bidrar direkte inn i forskningsgruppenes forskningsarbeid.	Gammelt mål 2021 flyttet til 2.1, nytt mål 2021 om fagpersoner flyttet fra 2.1. Nytt mål 2020 med fokus på konferanser som internasjonaliseringsarena.

2.3 Handlingsplan for systematisk kompetansebygging

MÅL: Arbeide systematisk med kompetansebygging gjennom nyrekruttering og intern faglig utvikling

Forskningen er blitt viktigere innen profesjonsutdanning. Grunnskolelærerutdanningen er nå et femårig masterløp, og det blir stadig flere doktorander på instituttet. Til sammen gir dette flere forskerspirer og -miljøer ved ILU, noe som betyr at det bør legges til rette for et enda større mangfold av forskningsgrupper. Gruppene skal ikke bare stimulere samarbeid lokalt, men også med andre fagmiljøer innen- og utenfor fakultetet, ved andre institusjoner nasjonalt og internasjonalt. Det bør være et mål at masterstudentene knyttes til forskningsgruppene, og at forskningsgruppene gjøres kjent for studentene allerede på syklus 1.

Det bør også legges til rette for karriereløp og kompetanseutvikling på mange nivåer, og dette må planlegges både på kort og lang sikt. Ulike grupper og seksjoner har ulike utfordringer i forhold til sammensetning av kompetanse og kompetanseheving. Noen har gode forutsetninger for å forske, mens andre har større oppfølgingsbehov. Derfor er det viktig at det tas hensyn til individuelle forskjeller, så flest mulig får sjansen til å lykkes. Et gode som mange vil ønske seg uavhengig av oppfølgingsbehov, er sammenhengende tid til forskning. Det er da viktig at dette ikke bare er oppnåelig for de mest aktive.

Virkemidler	Mål 2020	Mål 2021	Kommentarer
Konstituering av forskningsgrupper som redskaper for kompetanseheving, som ivaretar mangfoldet av disipliner, kompetanser, og ambisjonsnivåer på ILU	ILU utreder muligheten for kompetansehevings-tiltak gjennom forskningsgrupper og fagseksjoner. Forskningsgruppene har et bevisst forhold til deres rolle i kompetansebygging og veiledning på ILU.	Den enkelte kan få målrettede kompetansehevings-tiltak og veiledning på bruk av forskningstiden etter behov.	Gammelt mål 2019 gjennomført, alle tilsatte er med i FG (skal vi måle dette?) Gammelt mål 2021 urealistisk – endret til nye mål 2020 (utredning) og 2021 (tilbud.) Problem: Hvem skal gi disse tiltak og denne veiledning?
	ILU har en aktiv RSO-strategi og handlingsrom til jevnlig stipend-utlysninger knyttet til forskningsgruppene. Tildeling av kvalifiseringsstipend (ph.d., 1.lektor, professorløp) knyttes til	Flere forskningsgrupper utvikler sterk søkerkompetanse på utlysninger fra NFR og EU – særlig Erasmus+ og Horizon Europe.	Gamle mål 2019 og 2021 i varig prosess. Nytt mål 2020 om kvalifiseringsstipend flyttet hertil fra under.

	deltakelse i aktive forskningsgrupper.		
			Gamle mål 2019: vurdering er gjennomført, slettes. Gammelt mål 2021: veiledning på bruk av tid flyttes til over.
			Mål 2019 og 2021 flyttet til punkter over.
Kobling til tverrgående tema bærekraft og klima	ILU vil arbeide for å øke bevisstheten om temaet bærekraft og klima i alle seksjoner.	ILU har en eller flere forskningsgrupper som arbeider med bærekraft og klima.	Nye mål 2020 og 2021 om bærekraft og klima – skal dette dekke alle tre tverrgående tema i fagfornyelsen?
Kobling til instituttets masterutdannelse	ILU har en informativ nettside for forskning som også henvender seg til masterstudenter.	Der er klare bindinger mellom masters-tudenters prosjekter og forskningen som skjer i gruppene. Forskningsgruppene deltar aktivt i veiledning av masterstudenter.	Revisjon av nettsiden fortsetter.
Kobling til instituttets ph.d.-utdannelse	Ph.d.-stipendiater og postdoktorer deltar aktivt i forskningsgruppene. Flere ansatte på ILU bidrar som veiledere og emneansvarlige på ph.d.-nivå. ILU deltaker i relevante nasjonale forskerskoler og veiledningsnettverk, særlig NAFOL og NorTED.	ILU har en tett kobling mellom forskergrupper, ph.d.-veiledning og skolering. ILU har et robust tilbud for stipendiater og veiledere gjennom fagretningen for lærerprofesjons- og skoleforskning. ILU implementerer konklusjonene om kvalitet i ph.d.-veiledning i henhold til rapporten fra arbeidsgruppen.	Gamle mål 2019 og 2021: Ph.d.-emner og samarbeid med DMMH er gjennomført, slettes – nordisk forskerskole er virksom, slettes. Skjerper formulering om deltakelse i mål 2020. Nytt mål 2020 om bidrag fra ansatte i veiledning. Nytt mål 2021 om kobling.

			Nytt mål 2021 om implementering av konklusjoner fra rapport om kvalitet ph.d.
Stimulere den internasjonale dimensjon: Forskere inn, forskere ut - forskningsgrupper	Flere forskningsgrupper utveksler med utlandet gjennom tilslag fra utvekslingsprogrammer som Marie Curie Exchange og Erasmus+.	ILU har en aktiv plan for utveksling av forskere i alle seksjoner.	Gammelt mål 2021: ERC ikke utveksling, fjernet. Nytt mål 2020: formulering skjerpet til «forskergrupper» og «tilslag», ikke kun søknader og ansatte. Nytt mål 2021: Aktiv plan for utveksling flyttes fra under.
	ILU utreder behovet for ekstra arbeidskraft for å ruste instituttet for aktiv bruk av forsknings-terminer i alle seksjoner.	ILUs seksjoner har en strategisk bruk av forsknings- og studietimer.	Klargjøring av formulering 2021. Nytt mål 2020 danner grunnlag for mål 2021.

Internasjonalisering

MÅL

Styrke internasjonaliseringsarbeidet innen forskning, utdanning og innovasjon. Innenfor perioden øke mobiliteten blant tilsatte og studenter for å øke kvaliteten på utdanning og forskning, og øke antall studenter på utveksling (både innreisende og utreisende) med hovedvekt på å øke andelen studenter som drar på internasjonalt semester. Inngå strategiske partnerskap med utvalgte internasjonale institusjoner som favner muligheter både for mobilitet av tilsatte og studenter og mulige forskningssamarbeid.

Virkemidler	Mål 2020	Mål 2021	Kommentarer
Kartlegge og systematisere ILUs aktiviteter knyttet til internasjonalisering, og søke midler til internasjonalisering	Fortsette å søke midler. Øke kompetansen for å søke internasjonale prosjekter. Bruke Brussel-kontoret strategisk for søkning av EU-midler.	Tilslag på ett prosjekt innenfor EUs 9. rammeprogram for forskning og innovasjon. 2-4 nye Erasmus+søknader innvilget.	Mål for 2020 endret i forhold til 2019. NOTED-søknad i 2019 fikk ikke tilslag. Kartlegging er kommet langt.
Utvikle emner på engelsk som ivaretar relevant kompetanse inn mot læreryrket innholdsmessig og i valg av pensumlitteratur	I studieplanarbeidet 2020 har vi på plass en god portefølje med emner på engelsk både på syklus 1 og syklus 2, inkludert pedagogikk. Vurdere mer bruk av engelskspråklig pensumlitteratur.	Innen 2021 tilbyr vi 25-30 engelske emner på syklus 1 og syklus 2. Evaluere igangsatte engelske emner.	Første mål for 2020 er mindre presis enn for 2019 for å få med alle fag. Andre mål for 2020 er nytt.
Opprette lederforankret forum for internasjonalisering ved instituttet	Etablere tydelig mandat for forumet, med vekt på utdanningsområdet. Forumet involverer flere tilsatte i internasjonaliseringsarbeidet, og minst en fra hver fagseksjon.	Tilsatte benytter seg aktivt av mulighetene i strategiske partnerskap for økt mobilitet, nettverksarbeid og forskningssamarbeid.	Nytt forum etableres mot slutten av 2019. Ny stilling i internasjonalisering hadde oppstart i august.
Inngå strategiske partnerskap med	Utvikle interne retningslinjer for	Arbeide med å etablere strategiske partnerskap	Første mål for 2020 er nytt.

relevante utvalgte internasjonale institusjoner	<p>innhold i strategiske partnerskap.</p> <p>Arbeide med å etablere strategiske partnerskap som til sammen dekker vår fagportefølje.</p>	som til sammen dekker vår fagportefølje.	Arbeid pågår, men er hemmet av at det ikke ble tilslag på NOTED-søknad.
Praksisopphold i utlandet	Vi har 10 nye praksisplasser for lektorstudenter.	Vi har ytterligere 10 nye praksisplasser for lektorstudenter.	Mål for 2019 oppnådd. Mål for 2020 og 2021 justert slik at det til sammen er vekst på 26 plasser i perioden 2019-2021.
Internasjonalt semester	Vurdere ekstra ressursbruk rettet mot internasjonale studenter.	Vi har 100 studenter på utveksling og 50 innreisende studenter.	Mål for 2020 er nytt.
Utvikle et årshjul for internasjonalisering		Gjennomgang og justering av årshjul.	Mål for 2019 om årshjul er oppnådd.
Opprettholde og utvikle internasjonale nettverk med tanke på søknader om EU-midler	Ta ansvar for å opprettholde TEQUILA-nettverket, som er en gruppe institusjoner som er interessert i EU-prosjekter relevant for lærerutdanning.	Har varig solid europeisk nettverk for søkning på både Erasmus+ - prosjekter, Horizon-prosjekter og Marie Curie utveksling.	Nytt virkemiddel.
Forskning og kompetanseheving	Det etableres en klar kobling mellom instituttets internasjonaliserings-satsing og forsknings-satsning. ILU har en større andel samskriving med tilsatte ved utenlandske universiteter.	Internasjonal orientering er tydelig i alle forsknings-gruppene.	Nytt virkemiddel for å synliggjøre kobling til handlingsplanene for publisering og kompetanseheving.

Kompetanseutvikling og innovasjon i skoler og lærerutdanning

MÅL

Innenfor perioden jobbe systematisk med kompetanseutvikling og forskningsbasert innovasjon på lærerutdanningen blant annet knyttet til satsninger som universitetsskolesamarbeidet, ny modell for desentralisert kompetanseutvikling i skolen og universitetskommuneprosjektet. Jobbe med helhet og sammenheng i etter- og videreutdanningstilbudet for å bidra til best mulig kompetanseutvikling i skoler, blant annet ved å følge opp nasjonale utlysninger og strategier og samtidig legge til rette for å følge opp lokale initiativ.

Virkemidler	Mål 2020	Mål 2021	Kommentarer
Implementering av ny rammeavtale for universitetsskolesamarbeidet	<p>Etablere systematisk bruk av universitetsskolene i studentenes FoU- og masteroppgavearbeid.</p> <p>Etablere bidrag fra universitetsskolene inn i lærerutdanningen.</p> <p>Gjennomføring av felles FoU-prosjekt som styrker samarbeidet.</p>	<p>Universitetsskolene skal bidra til: Styrket lærerutdanning som</p> <ul style="list-style-type: none"> - innovasjonsarena for lærerutdanning og skoleutvikling, - praksisressurs for lærerutdanningene, - arena for studentenes FoU- og masteroppgavearbeid. <p>Styrket forsknings- og utviklingsarbeid som</p> <ul style="list-style-type: none"> - forskningsarena for sterkt praksis- og relevansorientert forskning. <p>Bidra til å dele resultater fra samarbeidet med andre skoler i regionen og andre</p>	<p>Hovedstrukturen i universitetsskolesamarbeidet er etablert, som var et mål for 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosjektgruppene for lærerutdanning og for FoU er etablert. • Det er også etablert en prosjektgruppe for deling og spredning • Handlingsplaner for universitetsskolesamarbeidet for inneværende studieår er vedtatt. <p>Siste mål for 2020 er nytt.</p> <p>Siste kulepunkt for lærerutdanning i 2021 er nytt.</p>

		lærerutdanningsinstitusjoner.	
Inngå samarbeidsavtaler med kompetansenettverk i desentralisert kompetansemodell (Dekom)	<p>Gjennom arbeidet med fagfornyelsen i satsningen bidrar vi til en god implementering av ny læreplan i skolene.</p> <p>Utvikle gode strukturer internt på ILU for å kunne møte skoleeiere og kompetansenettverk som ønsker et samarbeid med ILU på en faglig og administrativ god måte.</p> <p>Lage en plan for intern erfaringsdeling og hvordan vi kan ivareta det doble formålet (både skoleutvikling og økt kvalitet i lærerutdanning) i Dekom.</p>	<p>Gjennom arbeidet med desentralisert kompetanseutvikling og systematisk erfaringsspredning internt på instituttet ivaretar vi det doble formålet som er å styrke samarbeidet mellom lærerutdanningen og praksisfeltet og utvikle ILUs rolle som utviklingsaktør i skolen.</p> <p>ILU er en nasjonal aktør i Dekom, og har samarbeid med flere regioner.</p> <p>Det er en god arbeidsdeling mellom de nasjonale sentrene og resten av instituttet.</p>	<p>De to siste målene for 2020 er nye.</p> <p>Det andre målet for 2021 er utvidet.</p>
Tettere kobling med skoleverket ved bruk av nye stillingstyper etter 2018	<p>Innovasjonsleder bidrar aktivt med å stimulere til kunnskapsoverføring, FoU-prosjekter i skoler og innovasjoner i skole og lærerutdanning.</p> <p>Videreutvikle pilot i bruk av kombinerte stillinger i skole og lærerutdanning.</p>	<p>Hver enkelt tilsatt i forsknings- og undervisningsstilling har lett tilgang på kunnskap om praksisfeltet og gode muligheter for å etablere prosjekter i praksisfeltet.</p> <p>Det er tydelige spor av at de nye stillingene for økt samarbeid har bidratt til styrket skole, lærerutdanning og utdanningsforskning.</p>	<p>Innovasjonsleder godt etablert i ny rolle.</p> <p>Pilot med kombinert stilling etablert fra inneværende studieår.</p> <p>Forsker-lærer stilling etablert av fylkeskommunen i samarbeid med ILU.</p>

<p>Inngå i samarbeid med Universitetskommune-prosjektet</p>	<p>Samarbeid om relevante delprosjekt og forskningssøknader, bidra til forskningsbasert kunnskap.</p> <p>Klargjøre opplegg for samarbeid om masteroppgaver.</p>	<p>Det er en klar arbeidsdeling mellom universitetsskole-samarbeidet og universitets-kommuneprosjektet.</p>	<p>ILU v/fagseksjon KKI deltar i søknad om innovasjonsmidler gjennom universitetskommune-prosjektet.</p>
<p>Utvikle nye videreutdanningstilbud innenfor relevante områder</p>	<p>Vi utvikler om lag 5 nye videreutdanningstilbud.</p>	<p>Vi utvikler årlig om lag 5 nye videreutdanningstilbud.</p>	<p>Relevante tilbud ut fra en dialog mellom lærerutdanning og skoleeiere, eller på bakgrunn av nasjonale strategier. 2019: Tildelt 2 nye tilbud i veiledningsped. og annenspråksped. Søkt om sju tilbud innen yrkesfaglærerløftet. Tilslag på fem nye kull med rektorutdanning i samarbeid med UiT og Nord.</p>
<p>Forskningsbasert innovasjon</p>	<p>Fortsatt høyt antall innovasjonssøknader i samarbeid med eksterne parter.</p> <p>Innovasjonsleder etablert med spesielt ansvar i å identifisere og foreslå mulige prosjekter og mulige partnere.</p>	<p>Høy interesse for innovasjonssøknader i samarbeid med eksterne parter.</p>	<p>Målet om innovasjonssøknader for 2019 er overoppfyllt. Mål for 2020 er å fortsette på samme høye nivå.</p> <p>Siste mål for 2020 er nytt.</p>
<p>Bruke ILUs campus aktivt som del av en bred kunnskapsallmenning</p>	<p>Samarbeid med eksterne partnere om bruk av campus til flerfaglig formidling.</p>	<p>ILU framstår som attraktiv arena for aktuell faglig og kunstnerisk formidling og debatt.</p>	<p>Målene uforandret. Campus er aktivt i bruk.</p>
<p>Matematikk- og skrivesenteret som integrerte enheter i ILU og som nasjonale aktører</p>	<p>Vi har et godt faglig samarbeid mellom sentrene og resten av instituttet.</p>	<p>Sentrenes nasjonale rolle er forsterket og sentrene er en viktig nasjonal aktør som bidrar til kunnskapsutvikling og</p>	<p>Målene uforandret. Sentrene bidrar med kompetanse inn i de fleste Dekom-prosjekter ILU er involvert i.</p>

		innovasjon i skoler og lærerutdanning.	
--	--	--	--

Instituttstyret ILU

Sak ILU V17/19 Budsjett 2020

Hensikt: Formålet med saken er å vedta instituttets budsjett for 2020.

Forslag til vedtak:

«Instituttstyret vedtar budsjettet for 2020 med de endringene som framkom i møtet. Instituttleder gis fullmakt til å foreta mindre justeringer dersom det skulle oppstå endringer i forutsetningene som budsjettet er basert på.»

1. Bakgrunn

I henhold til NTNUs styringsreglement skal instituttstyret behandle intern fordeling av bevilgning og budsjett. Til grunn for saken er instituttets bevilgning i henhold til fakultetenes videreformidlingsmodell (VFM) som har blitt en integrert del av BEVISST (NTNUs system for virksomhetsstyring). Budsjettfordeling for 2020 fra SU til instituttene skal opp som sak på neste fakultetsstyremøte.

Det kan bli endringer i forutsetningene i Tildelingsbrevet for 2020 fra Kunnskapsdepartementet. Det må også tas forbehold om tekniske justeringer i beregningene fram til endelig innmelding av budsjettet for instituttet.

Den største utgiftsposten, lønnskostnadene, er basert på oppdatert bemanningsplan på samme måte som for 2019. Lønnskostnader for faste stillinger følger av antall tilsatte og forventet tilsetningstidspunkt for nye tilsetninger som er i prosess.

ILU har tre kostnadssteder med egne budsjetter. Det er kostnadssteder for ILUs ordinære aktivitet, for Matematikksenteret og for Skrivesenteret. Alle tre kostnadsstedene har separate resultater og utgående beholdninger. Alle tre har relativt store avsetninger som bør bygges ned i tråd med NTNUs retningslinjer for avsetningsnivåer.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	Sverres gate 12	+47 73590400	Kristin Johansen

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.

Midlene som er i budsjettet skal brukes for å arbeide med ILUs strategiplan og handlingsplanene i sak ILU 16/19. Denne oppfølgingen er i liten grad spesifisert i konkrete budsjettposter, men vil i hovedsak være en integrert del av virksomheten.

I punkt 2 presenteres først budsjettert resultat samlet for alle kostnadsstedene. Deretter presenteres budsjett for hvert kostnadssted separat.

1.1. Endringer i 2019 og framover

Budsjettvedtak bør gi grunnlag for solid langsiktig utvikling. Konsekvenser for økonomien på lang sikt er derfor viktig for vurderingen av budsjettet. Dessverre er det stor usikkerhet om framtidige inntekter slik at det er krevende å gjøre langsiktige konsekvensvurderinger. Derfor er underskuddet det legges opp til i budsjettet i tråd med langtidsbudsjettet fra i fjor og det som har vært NTNUs retningslinjer om hva som er fornuftige avsetningsnivåer. Tidligere år har det vært helt tydelig at avsetninger på over 12 % av bevilgningen ikke aksepteres. ILU har de siste to årene vært nært denne grensen. I løpet av 2019 har NTNU fått et annet fokus fordi nedbyggingen i avsetninger samlet sett for NTNU er vurdert til å gå for fort. Instituttet står derfor overfor en ramme hvor utgående balanse ikke må bli under ca. 22,5 millioner kroner.

Usikkerheten fra 2021 og framover er først og fremst knyttet til finansieringen av den nye grunnskolelærerutdanningen. Et femårig integrert masterprogram (MGLU) er dyrere å drive enn et fireårig bachelorprogram (4GLU). Interne analyser har et anslag på forventet økning i kostnadene for ILU på 72,5 millioner kroner av overgangen fra 4GLU til MGLU. Den største komponenten er det ekstra femte året, men også tidligere i løpet kommer ekstra kostnader. I dette anslaget er kostnadene ved høyere kompetansekrav til undervisningsstaben i MGLU enn i 4GLU veldig konservativt anslått. Også det fjerde året er MGLU er dyrere enn 4GLU fordi det er et større emnetilbud. Anslaget som er gjennomført er basert på studieplanen slik den foreligger og i tråd med NTNUs styrevedtak i 2016, ILUs ressursbudsjett som fastsetter tidsbruk til de ulike oppgavene og erfaringstall.

Myndighetene har varslet at bevilgninger til MGLU skal komme i statsbudsjettet for 2021. Institusjonene med GLU-utdanning har gitt innspill på hva de mener bør bevilges. Til tross for noe samordning i sektoren, så er innspillene ulike. NTNU foreslår kategoriheving fra finansieringskategori D til kategori C for alle 5-årige integrerte lærerutdanninger (MGLU 1-7, MGLU 5-10, LU 8-13). En slik endring vil dekke ILUs økte kostnader.

På grunn av denne usikkerhet foreligger ikke noe realistisk langtidsbudsjett for ILU. Det betyr også at ILU bør være forsiktig med å gjøre endringer nå som fører til økte kostnader på sikt.

2. Budsjettforslag 2020

Budsjettforslag ramme drift (RD) for samlet ILU inkluderer tre kostnadssteder. Det er

- Institutt for lærerutdanning, ordinær virksomhet (k-sted 678005)
- Matematikksenteret (k-sted 678030)
- Skrivesenteret (k-sted 678040)

Tabellen under viser forventet inngående balanse (IB), budsjettert resultat for 2020 og utgående balanse (UB) for hvert k-sted, og for ILU samlet.

K-sted	678005	678030	678040	Samlet
IB	- 29 963 666	- 6 846 723	- 2 729 644	- 39 540 033
Resultat	9 424 527	3 226 648	1 609 656	14 260 831
UB	- 20 539 139	- 3 620 075	- 1 119 988	- 25 279 202

Budsjettforslaget har et samlet underskudd på 14,3 millioner kroner og ILU vil ha et avsetningsnivå på 25,3 millioner kroner ved utgangen av 2020. Matematikksenteret står for 23 % av underskuddet. Senteret har hatt for store avsetninger og har i liten grad klart å bygge dem ned i 2019. Det blir viktig at senteret ikke påtar seg for store langsiktige kostnader slik at det ikke skal havne i en permanent underskuddsposisjon. Dette må vurderes i forhold til forventete inntekter, som er mer usikre for sentrene enn for ordinær virksomhet.

Samlet bevilgning til ILU er i hovedsak knyttet til ordinær virksomhet (k-sted 678005). For sentrene er bevilgningene forholdsvis små fordi de i stor grad er basert på prosjektfinansiering. Total bevilgning for ILU er i overkant av 286 millioner kroner. Den fordeler seg på en basisbevilgning og to resultatbaserte komponenter til utdanning og forskning.

	Total bevilgning	Basisbev	Utdanningsinsentiv	Forskningsinsentiv	Vekst 2019-2020
2019	284 312 906	169 655 642	100 741 776	13 915 488	
2020	286 310 367	165 539 207	104 304 444	16 466 716	0,7 %

Alle tall i tabellen er i 2020-kroner. Det er altså en realvekst i bevilgingen fra 2019 på om lag to millioner kroner, det vil si 0,7 %. Bevilgningen til sentrene inngår i basisbevilgningen i tabellen.

Følgende forhold har gitt endring i bevilgningen:

- Det er nedgang i basisbevilgningen på 4,1 millioner kroner og forklaringen vi har fått er at det skyldes doubling av ABE-kuttet i 2020 siden det var et hvileskjær i 2019.
- Det har vært en økning i utdanningsaktiviteten som gir en økt resultatbevilgning på 3,6 millioner kroner. Dette er først og fremst økning i studiepoengproduksjonen.
- Forskningsaktiviteten gir en resultatbevilgning på 16,5 millioner kroner, en økning på 2,5 millioner. Postene er knyttet til insentiver til eksterne prosjekter, publikasjonspoeng og avlagte doktorgrader.

Nærmere om utdanningsinsentiver:

	Utdanningsinsentiv	Studiepoengbev	Kandidatbev	Uttevklingsbev
2019	100 741 776	90 839 736	9 599 664	302 376
2020	104 304 444	94 365 471	9 661 459	277 514

Nærmere om forskningsinsentiver:

	Forskningsinsentiv	Doktorgradsbev	NFR-bev	EU-bev	Annen BOA-bev	Publiseringsbev
2019	13 915 488	2 357 088	1 578 960	2 155 848	4 162 056	3 661 536
2020	16 466 716	2 770 783	1 277 477	2 798 501	6 073 656	3 546 299

2.1. Avsetningsnivå og avsetningskrav

Budsjettene for 2019 var preget av at NTNU har et krav om at avsetningene ikke skal overstige 12 % av bevilgningen. Alle tre kostnadsstedene inngår i dette kravet.

Det budsjetterte resultatet og prognose for 2019 utarbeidet 13. november betyr avsetning på 25,3 millioner kroner ved utgangen av 2020, fordelt med 20,5 millioner på ordinær virksomhet og 4,7 millioner kroner på sentrene. Budsjettforslaget innebærer et avsetningsnivå på 8,8 % av bevilgningen ved utgangen av 2020 for ILU samlet, og 7,6 % for ordinær virksomhet. Det synes å være et fornuftig nivå for å håndtere eventuelle uforutsette hendelser. Det er en ikke ubetydelig egenkapital, men også klart under avsetningskravet. Det gir en buffer i begge retninger overfor usikkerheten for størrelsen på bevilgningen for 2021.

2.2. K-sted 678005, Institutt for lærerutdanning, ordinær virksomhet

Budsjett 2020			
678005	Budsjett 2019	Prognose 2019	Forslag til budsjett 2020
<i>IB</i>	- 39 031 724	- 39 031 724	- 29 963 666
Bevilgning	- 258 716 725	- 258 716 725	- 269 530 092
Omfordelt bevilgning	2 000 000	382 000	1 770 000
Overføring fra BOA	- 47 000 000	- 47 000 000	- 50 260 000
Overføring fra EVU	-	-	-
Andre eksterne og interne inntekter	- 14 267 000	- 14 247 000	- 6 157 000
Sum inntekter	- 317 983 725	- 319 581 725	- 324 177 092
Investeringer	2 150 000	2 150 000	1 300 000
Sum lønnskostnader	248 150 929	247 700 365	255 915 619
Sum andre driftskostnader	55 000 000	57 530 000	54 600 000
Internhusleie	20 239 243	20 822 319	18 061 000
Egenfinansiering BOA-prosjekter	7 500 000	7 500 000	7 725 000
Avslutning BOA-prosjekter/EVU	- 5 000 000	- 7 052 901	- 4 000 000
Sum kostnader	328 040 172	328 649 783	333 601 619
Resultat	10 056 447	9 068 058	9 424 527
<i>UB</i>	- 28 975 277	- 29 963 666	- 20 539 139

Kolonnen «Budsjett 2019» viser opprinnelig budsjett for ordinær virksomhet og kolonnen «Prognose 2019» viser prognose utarbeidet 13. november. Siste kolonne, «Forslag til budsjett 2020» viser forslag til budsjett for ordinær virksomhet. Prognosen for 2019 er usikker for overføring fra BOA- virksomhet (eksternfinansiert bidrags- og oppdragsaktivitet). Det er derfor også den mest usikre posten i budsjettet for 2020.

De ulike postene kommenteres under.

Inntekter

Bevilgning er i henhold til fakultetenes videreformidlingsmodell (VFM) og er samme beløp som ble lagt til grunn i ILUs langtidsbudsjett tidligere i høst. Under posten omfordelt bevilgning, inngår et fratrekk for overføring av 2 millioner kroner til Institutt for datateknologi og informatikk i henhold til samarbeidsavtale om utdanningen i arkiv- og samlingsforvaltning. I tillegg kommer det inn overføring fra IE-fakultetet for flytting av emne på yrkesfag på om lag 230 000 kroner.

Når det gjelder bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA), budsjetteres det med overføringer på totalt 50,3 millioner kroner. Det er tatt utgangspunkt i eksternfinansierte prosjekter ILU har pr i dag

og forventet aktivitet høsten 2020. Dette er i stor grad videreutdanning direktefinansiert fra Utdanningsdirektoratet.

Under posten med andre eksterne og interne inntekter er det inkludert en forventet tildeling på 5 millioner til utvikling og drift av partnerskap i GLU som i 2019. I tillegg er det budsjettet med diverse forventede salgsinntekter som tidligere.

Kostnader

Lønnskostnader til faste og midlertidige stillinger er beregnet med utgangspunkt i instituttets bemanningsplan og planlagte nyttilsetninger i henhold til revidert strategisk personplan, vedtatt i instituttstyret 26.9.2019 (ILU sak 14/19). Dette er 9 nyttilsetninger i løpet av 2020. I tillegg er det lagt inn en ny stilling som universitetslektor i skoleutvikling og veiledning knyttet til nye behov som har oppstått i praksisseksjonen og veilederrettet aktivitet.

Lønnskostnader for midlertidige stillinger går ned i 2020 fordi behovet for tilsetninger i påvente av faste stillinger reduseres.

Lønnskostnader, nærmere spesifisert	Budsjett 2019	Prognose 2019	Forslag til budsjett 2020
Lønn faste ansatte	219 335 203	212 780 000	233 874 506
Lønn midlertidig ansatte/vikarer	15 250 303	22 388 793	11 410 539
Lønn postdok og stipendiater	6 958 810	6 958 810	6 064 574
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur mv	13 032 613	14 491 695	13 300 000
Lønn refusjoner	- 4 500 000	- 6 600 000	- 6 150 000
Lønn omposteringer	- 3 000 000	- 4 500 000	- 3 684 000
Lønn andre personalkostnader	1 074 000	1 088 911	1 100 000
Sum lønnskostnader	248 150 929	246 608 209	255 915 619

Budsjettet for praksisstudier er på 49 millioner kroner. Det er likt budsjettet for 2019, justert for lønnsvekst. Bidrag fra egne tilsatte er ikke inkludert i dette beløpet. Tabellen under viser praksiskostnadene fordelt på kostnadsart og inkluderer både lønnskostnader og driftskostnader.

Praksiskostnader	Budsjett 2019	Prognose 2019	Forslag til budsjett 2020
Lønn praksislærere	9 000 000	9 000 000	9 270 000
Eksterne tjenester praksisweb	300 000	300 000	300 000
Praksislærere, refusjonskrav	34 000 000	34 000 000	35 000 000
Servering, kursavgift mv	400 000	400 000	400 000
Reisekostnad mv	900 000	900 000	900 000
Reisekostnad studenter	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Interne tjenester praksisweb/timeplanlegger	200 000	200 000	200 000
Sum praksiskostnader	47 800 000	47 800 000	49 070 000

Tabellen under spesifiserer driftskostnadene. Her inngår blant annet noen av utgiftene til praksisstudiene.

Driftskostnader, nærmere spesifisert	Budsjett 2019	Prognose 2019	Forslag til budsjett 2020
Refusjonskrav fra kommuner/praksissted for praksisopplæring	34 000 000	34 000 000	35 000 000
Reisekostnader	10 250 000	10 250 000	9 500 000
Andre driftskostnader	10 750 000	13 250 000	10 100 000
Sum driftskostnader	55 000 000	57 500 000	54 600 000

I «andre driftskostnader» er det avsetninger til leie av skrivere/kopimaskiner, undervisningsmateriell/-utstyr, pensumlitteratur, inventar og møtekostnader. Her inngår også kostnader til annonsering og markeditiltak.

Husleie utgjør i 2019 over 20 millioner kroner og er en betydelig utgift. Det er et internhusleiesystem på NTNU slik at størrelsen på husleien fastlegges på NTNU-nivå. ILU mener det er feil ved beregningene av husleie og er i dialog med NTNU om dette. Budsjettet husleie er i tråd med ILUs synspunkt.

Det foreslås budsjettavsetning til nestledere, fagseksjonsledere, kontorsjef og til handlingsplaner/instituttleder. Disse midlene skal i all hovedsak brukes til strategiske prioriteringer og stimulering av faglig aktivitet i tråd med handlingsplaner for 2020-2021. Ordningen med annum og insentivmidler videreføres. Det foreslås å øke budsjettet til studentrekruttering, mens velferdsmidler videreføres på samme nivå som tidligere.

	Budsjett 2019	Prognose 2019	Forslag til budsjett 2020
Fagseksjonene	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Nestleder EVU	150 000	150 000	150 000
Nestleder grunnutdanning	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Nestleder forskning	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Kontorsjef	200 000	200 000	200 000
Handlingsplaner/Instituttleder	500 000	500 000	500 000
Annuum/insentivmidler	1 800 000	1 300 000	1 800 000
Rekruttering/markedsføring	340 000	340 000	500 000
Velferdsmidler	100 000	100 000	100 000
Sum	8 590 000	8 090 000	8 750 000

Egne budsjetter som spesifisert i tabellen ble innført i 2018. Prognose for 2019 viser at forbruk er i henhold til budsjett, bortsett fra annuum.

Det er i tillegg satt av midler for å videreføre ordningen med bortreiseseminar for fagseksjonene og administrasjonen annethvert år.

Budsjett for rekrutteringsarbeid og velferdsmidler har ikke vært synliggjort i budsjettvedtak tidligere. Rekrutteringsbudsjettet foreslås å øke fra 340 000 til 500 000. Det er i hovedsak kostnader knyttet til studentambassadører og annonsering i sosiale media. Bruken av studentambassadører vil fortsette som før ved dette budsjettet, mens annonsering i sosiale medier og andre rekrutteringstiltak vil øke. Vedtaket om opprettelse av Master i fagdidaktikk og Master i arkiv- og dokumentasjonsforvaltning fra april (ILU 6/19) inkluderer at rekrutteringsarbeidet skal styrkes. Videre har SU-fakultetet finansiert rekrutteringsarbeid til yrkesfaglærerutdanning i 2019, som ILU må regne med å ta over noe av.

Det foreslås at velferdsmidler blir uforandret. Disse inkluderer ikke midler til større arrangement som for eksempel julebord.

Under investeringer er det satt av midler til diverse ikt-utstyr til studenter og ansatte. Investeringer reduseres i 2020 i forhold til 2019. Det skyldes relativt store investeringer og modernisering av utstyr til undervisnings- og forskningsformål i 2018 og delvis 2019.

Investeringer	Budsjett 2019	Prognose 2019	Forslag til budsjett 2020
Investeringer	2 150 000	2 150 000	1 300 000

Det er budsjettert med egenfinansiering av BOA i henhold til planlagte og forventede prosjekter.

Øvrige poster videreføres på om lag samme nivå som 2019, som betyr at samme aktivitetsnivå legges til grunn.

Resultat

Det fremlagte budsjettet viser et underskudd på driften for 2020 på 9,4 millioner kroner. Det er i tråd det som har vært NTNUs retningslinjer om hva som er fornuftige avsetningsnivåer. Dette bør innebære at det er noe kapasitet til intern kompetanseoppbygging knyttet til forskningsgrupper i fagseksjonene.

Avsetninger

Det var en egenkapital på 39 millioner kroner pr 1.1.2019 (Inngående balanse IB 2019). Prognose for regnskap for 2019 viser at det kan bli et negativt resultat på 9 millioner kroner og da vil avsetningene reduseres til 30 millioner kroner (UB 2019).

Det vurderes derfor som at det vil være risikabelt å pådra seg større lønnsutgifter i 2020 på nåværende tidspunkt. Det er derfor vurdert slik at det ikke er rom for ytterligere tilsetninger som vil øke lønnsutgiftene i 2020 og 2021, utover det som ligger i Strategisk personalplan. Store lønnsutgifter i 2020 og 2021 skyldes mange tilsetninger i ordinære stillinger. Men det skyldes også blant annet tilsetting av 8 stipendiater finansiert av bevilgningen. Det legges derfor ikke opp til tilsetninger av stipendiater fra bevilgningen til instituttet i 2019. Det normale på NTNU er at stipendiater tilsettes i såkalte RSO-stillinger. Det er stillinger finansiert fra rektor og i hovedsak fordelt til institutter fra fakultetsnivået. I tillegg tilsettes stipendiater i eksternfinansierte prosjekter.

Finansiering av handlingsplaner

Handlingsplanene i sak ILU 16/19 skal i all hovedsak gjennomføres av aktiviteten i ordinære stillinger. For handlingsplanene for internasjonalisering og innovasjon i skoler og lærerutdanning, så er de nye stillingene internasjonaliseringsleder og innovasjonsleder viktige. I universitetsskolesamarbeidet starter det flere forsknings- og utviklingsprosjekter på nyåret finansiert av midler fra Rektor. EVU-aktiviteten skal være eksternt finansiert og ligger i budsjettet under netto BOA-overføringer.

Strategiske midler ligger i budsjettene til fagseksjonslederne, nestlederne og handlingsplaner/instituttleder.

Budsjettet til nestleder grunnutdanning skal blant annet benyttes til interne midler til utviklingsarbeid innen studiekvalitet, kostnader ved karrieredag og faglig-sosiale arrangement. Budsjettene til nestleder forskning skal blant annet benyttes til å stimulere aktivitet knyttet til forskningsgruppene.

Det ligger er ikke midler til internstipend i budsjettet. I 2018 ble det tildelt 3 interne phd-stipend og 2 interne førstelektorkvalifiseringsstipend finansiert av instituttet. Disse stipendene finansieres ikke med lønnsmidler direkte, men gir behov for erstatningsstillinger i en 3-årsperiode. I 2019 har 5 universitetslektorer fått kvalifiseringsstipend finansiert av rektor, som skal benyttes i 2020. I budsjettet for 2021 og 2022 er det ikke rom for erstatningsstillinger slik det ser ut i langtidsbudsjettet. Slike stipend vil binde midler i flere år framover, og det vurderes som risikabelt når økningen i rammebevilgning knyttet til MGLU er ukjent. Det legges derfor ikke opp til internkvalifisering finansiert av instituttet i 2020. Forhåpentligvis vil Rektor bidra med kvalifiseringsmidler for universitetslektorer i 2020 på samme måte som i 2019.

Fagseksjonslederne har ansvar for faglig utvikling i sine fagseksjoner. Den faglige utviklingen vil være knyttet til virkemidlene i handlingsplanene, og budsjettene til fagseksjonslederne vil bli benyttet til å bygge opp under disse.

2.3. K-sted 678030, Matematikksenteret

Budsjett 2020			
678030	Budsjett 2019	Prognose 2019	Forslag til budsjett 2020
<i>IB</i>	- 8 043 756	- 8 043 756	- 6 846 723
Bevilgning	- 9 567 350	- 9 567 350	- 9 567 350
Overføring fra BOA	- 17 492 445	- 16 310 630	- 11 600 000
Andre eksterne og interne inntekter	- 3 500 000	- 2 300 000	- 3 200 000
Sum inntekter	- 30 559 795	- 28 177 980	- 24 367 350
Investeringer	200 000	200 000	200 000
Sum lønnskostnader	24 060 913	22 894 752	21 793 998
Sum andre driftskostnader	6 000 000	6 000 000	5 600 000
Egenfinansiering BOA-prosjekter	875 000	280 261	
Avslutning BOA-prosjekter/EVU			
Sum kostnader	31 135 913	29 375 013	27 593 998
Resultat	576 118	1 197 033	3 226 648
<i>UB</i>	- 7 467 638	- 6 846 723	- 3 620 075

Inntekter

Det er lagt inn bevilgning i henhold til overføringen fra Kunnskapsdepartementet (videreformidlet via NTNUs videreformidlingsmodell). Under overføringer fra BOA er det tatt utgangspunkt i

eksternfinansierte prosjekter senteret har pr i dag og det er laget et estimat på forventete nye prosjekter i 2020. Når det gjelder andre eksterne og interne inntekter, viser prognosen at det ble budsjettert for høyt i 2019. Budsjettet for 2020 er derfor lavere enn for 2019.

Kostnader

Lønnskostnader til faste og midlertidige stillinger er beregnet med utgangspunkt i bemanningsplanen og det er lagt inn nytilsetninger i henhold til revidert strategisk personplan (SPP 2018). Investeringer og drift er budsjettert i henhold til forventet aktivitet i 2020, og det er budsjettert med egenfinansiering av BOA i henhold til overslag fra prosjektøkonom.

Resultat

Det fremlagte budsjettet har et underskudd på driften for 2020 på 3,2 millioner kroner. Det betyr at det er god bemanning i forhold til oppgaver. Dette vil bli benyttet til fortsatt kompetanseheving etter opplegget som har pågått i 2019, og det gir også rom for bidrag inn i undervisningsaktiviteten på instituttet.

Avsetninger

Matematikk-senteret har positiv egenkapital på 8 millioner kroner som IB 2019. Prognosen for 2019 tyder på at driften går med 1,2 millioner kroner i overskudd. Det betyr at IB 2020 forventes å bli på 6,8 millioner kroner. Det er høyt sett i forhold til bevilgningen. Det budsjetterte underskuddet i 2020 betyr at budsjettert UB 2020 ender på 3,6 millioner kroner i positiv egenkapital.

2.4. K-sted 678040, Skrivsesenteret

Budsjett 2020			
678040	Budsjett 2019	Prognose 2019	Forslag til budsjett 2020
<i>IB</i>	- 4 055 230	- 4 055 230	- 2 729 644
Bevilgning	- 7 212 925	- 7 212 925	- 7 212 925
Overføring fra BOA	- 10 565 064	- 8 671 734	- 6 983 228
Andre eksterne og interne inntekter	- 200 000	- 332 000	- 500 000
Sum inntekter	- 17 977 989	- 16 216 659	- 14 696 153
Investeringer	51 250	221 250	200 000
Sum lønnskostnader	12 359 303	12 177 366	12 802 581
Sum andre driftskostnader	1 998 750	2 178 750	2 120 000
Egenfinansiering BOA-prosjekter	4 267 539	3 242 466	1 183 228
Avslutning BOA-prosjekter/EVU		- 277 587	
Sum kostnader	18 676 842	17 542 245	16 305 809
Resultat	698 853	1 325 586	1 609 656
<i>UB</i>	- 3 356 377	- 2 729 644	- 1 119 988

Inntekter

Det er lagt inn bevilgning i henhold til overføringen fra Kunnskapsdepartementet (videreformidlet via NTNUs videreformidlingsmodell). Under overføringer fra BOA er det tatt utgangspunkt i eksterntfinansierte prosjekter senteret har pr i dag og det er laget et estimat på forventete nye prosjekter i 2020. Det er forventet en økning på øvrige salgsinntekter.

Kostnader

Lønnskostnader til faste og midlertidige stillinger er beregnet med utgangspunkt i bemanningsplanen og det er lagt inn en ny stilling i henhold til revidert strategisk personplan (SPP 2018). Investeringer og drift er budsjettet i henhold til forventet aktivitet i 2020, og det er budsjettet med egenfinansiering av BOA i henhold til overslag fra prosjektøkonom.

Resultat

Det fremlagte budsjettet viser et underskudd på driften for 2020 på 1,6 millioner kroner. Dette vil bli benyttet til fortsatt kompetanseheving etter opplegget som har pågått i 2019 og økt innsats på å få nye prosjekter, og det gir også rom for bidrag inn i undervisningsaktiviteten på instituttet.

Avsetninger / Inngående balanse (IB)

Skrivesenteret har positiv egenkapital på 4,1 millioner kroner som IB 2019. Prognosen for 2019 er at regnskapet blir på 1,3 millioner kroner i underskudd, dvs. at IB 2020 blir på 2,7 millioner kroner og at budsjettert UB 2020 er på 1,1 millioner kroner i positiv egenkapital. Sett i forhold til bevilgning er ikke dette et lite beløp. Men det betyr at det ikke bør være særlig underskudd på virksomheten i 2021.

Instituttstyret ILU

Sak ILU D18/19 Medvirkning og medbestemmelse ved ILU

Hensikt: Det ble fremmet en sak under eventuelt om medbestemmelse ved instituttet i styremøtet 13. juni 2019. Instituttleder tar innspillene fra styret med i det videre arbeidet.

Vedlegg:

- Notat om medvirknings- og medbestemmelsesordninger på ILU

Notat

Til: Instituttstyre Institutt for lærerutdanning

Kopi til:

Fra: Instituttleder

Signatur:

Medvirkning- og medbestemmelsesordninger på ILU

Det ble fremmet en sak under eventuelt om medbestemmelse ved instituttet i styremøtet 13. juni 2019. Det er protokollført at «Instituttleder tar med seg innspillet og kommer tilbake til saken i et senere styremøte.» Formålet med saken er en gjennomgang av medvirkning- og medbestemmelsesordningene ved NTNU, SU-fakultetet og ILU og diskusjon av mulige endringer i disse. Noen av de potensielle endringene som beskrives kan ILU gjennomføre selv, andre endringer vil kreve noe fra nivåene over ILU i organisasjonen.

1. Gjennomgang av NTNUs tilpasningsavtale, styringsreglement og delegasjonsreglement

Hensikten med dette kapitlet er å belyse noen sentrale bestemmelser rundt medbestemmelse og medvirkning på NTNU.

1.1 Sentrale bestemmelser

Medvirkning og medbestemmelse i staten er regulert gjennom fremforhandlede avtaler og enhetenes reglement. De viktigste dokumentene som styrer medvirkning og medbestemmelse er

- [Hovedavtalen \(HA\)](#)
- [Hovedtariffavtalene \(HTA\)](#) (ikke omtalt her)

Postadresse

7491 Trondheim
Norway

Org.nr. 974 767 880

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu

Besøksadresse

Sverres gate 12

Telefon

+47 73590400

Saksbehandler

Liv Alfhild Unhjem
liv.unhjem@ntnu.no

Ved NTNU:

- [NTNUs tilpasningsavtale til Hovedavtalen \(TPA\)](#)
- [Styringsreglementet ved NTNU](#)
- [Delegasjonsreglement](#)

Andre viktige reglement:

- [Styresak S84/16 Etablering og drift av fagenheter og sentre ved NTNU](#)

1.2 Hovedavtalen og Tilpasningsavtalen

1.2.1 Utøvelse av medbestemmelsesretten

I Hovedavtalen står det:

«Partene er enige om at medbestemmelsesretten best utøves gjennom organisasjonens tillitsvalgte, på en slik måte at de tas med inn i utrednings- og beslutningsprosessen så tidlig som mulig. Partene skal videre legge forholdene til rette for medvirkningsformer som gir arbeidstakerne direkte innflytelse på arbeidsorganisasjon og oppgaveløsning innen eget arbeidsområde.»

Hver enhet utvikler i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene en tilpasningsavtale til Hovedavtalen. I NTNU tilpasningsavtale er det bestemt at

Medbestemmelse ivaretas gjennom tillitsvalgte og strukturerte møtepunkter mellom arbeidsgiver og fagforeningene.

Medvirkning ivaretas direkte av avdelingenes ledere og ansatte hvor medarbeiderne selv medvirker i utformingen av de beslutninger som berører arbeidssituasjonen.

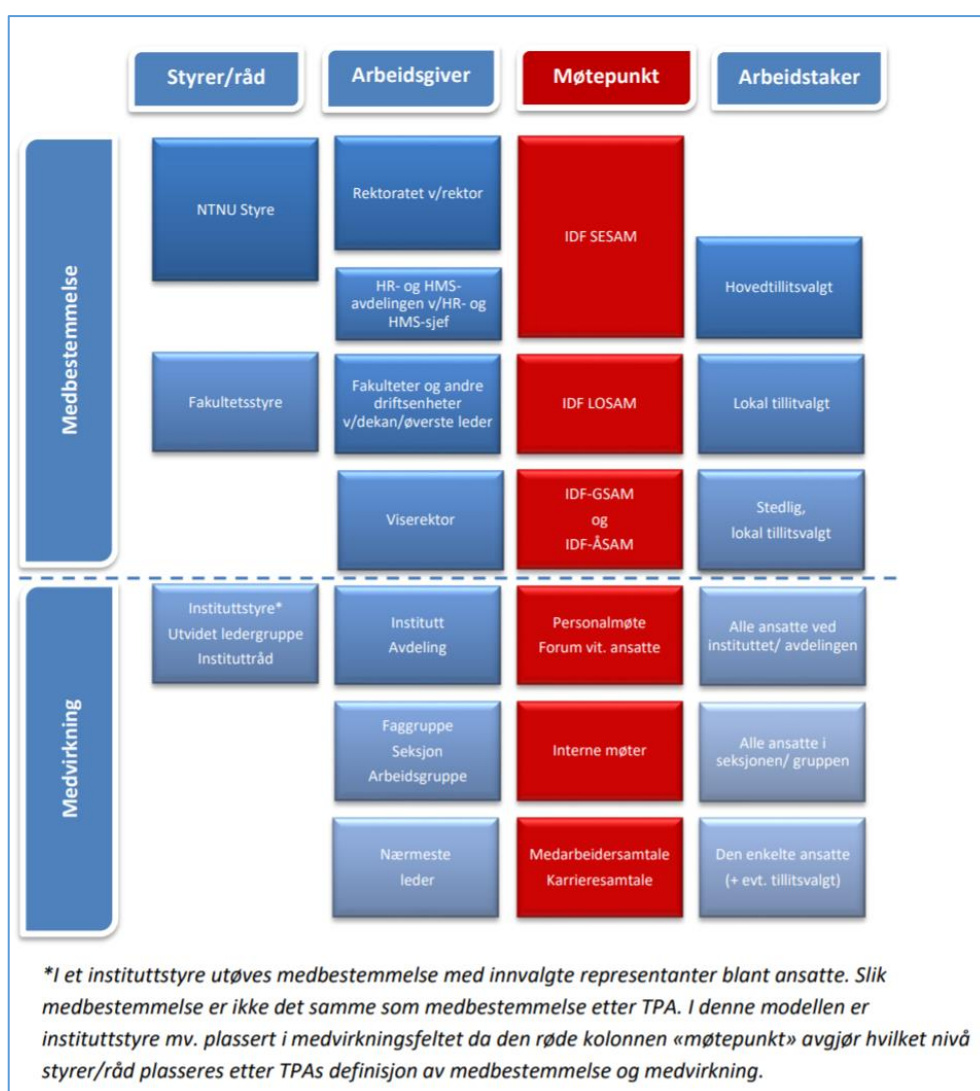
Dette skal sikres gjennom lederatferd der ansatte tas med på råd i løpende beslutninger som berører arbeidssituasjonen

1.2.2 NTNUs modell for medbestemmelse og medvirkning

NTNU har en modell for medvirkning og medbestemmelse. De sentrale medbestemmelseorganene er IDF (Informasjon, Drøfting, Forhandling) SESAM (Sentralt samarbeidsorgan) og IDF LOSAM (Lokalt samarbeidsorgan). Ved SU møtes [IDF LOSAM](#) hver tredje uke. Møtet ledes av dekan og har følgende sammensetning høsten 2019:

Organisasjon/rolle	Medlemmer
Arbeidsgiver	Marit Reitan (dekan)
Arbeidsgiver	Tone Aune (HR)
Lokalt hovedverneombud	Trygve Megaard
NTL	Thomas Ferstad
Parat	Anita Brækken
Forskerforbundet	Patrik Wallin
FO	Anne Juberg
Representant for studentene	Magnus Landheim

Modellen ved NTNU gir et klart skille mellom medbestemmelse og medvirkning. Den røde kolonnen i figuren under markerer møtepunkter etter Tilpasningsavtalen.

I tillegg står det at under punkt 4.4.4:

«Medbestemmelse skal utøves der hvor det etableres prosjektgrupper, styringsgrupper e.l, i saker som kan få vesentlig betydning for de ansattes arbeidssituasjon, jf. HA § 12. Dersom det oppstår forhold som etter Hovedavtalen skal

drøftes eller forhandles, skal dette skje fortløpende mellom partene jf. HA §§ 13 og 14, uten å forsinke prosessen. Forhandlingsspørsmål skal i slike tilfeller behandles i virksomhetens ordinære medbestemmelsesorganer (IDF LOSAM/IDF SESAM).

Når forholdene tilsier det kan IDF SESAM/IDF LOSAM avtale andre medbestemmelsesformer i tillegg til de som er nevnt ovenfor, for eksempel ansattes/tillitsvalgte deltakelse i ledergrupper, styringsgrupper o.l. slik at medbestemmelsen blir reell og kan utøves så tidlig som mulig i beslutningsprosessen».

Andre utvalg på fakultetsnivå hvor det er representasjon fra ansatte:

- [Ansettelsesutvalget for vitenskapelige stillinger](#) hvor to av fire medlemmer er representanter for de fast vitenskapelig ansatte innvalgt i fakultetsstyret, en representant for midlertidig ansatte og en studentrepresentant.
- [Ansettelsesrådet for teknisk-/administrative stillinger](#) hvor to av representantene er oppnevnt av fagforeningene og to representanter er oppnevnt fra arbeidsgiver

1.3 Medvirkning og medbestemmelse institutter

1.3.1 Organer ved instituttene

I styringsreglementet under pkt 4.1 er det bestemt at instituttene har tilsatt instituttleder og kan velge mellom tre former for medvirknings- og medbestemmelsesorganer. Ved ILU er det valgt å ha instituttstyre. Instituttstyret tar beslutninger innenfor myndighetsområdet som er delegert til instituttet. Hvilke saker som skal behandles er angitt:

- Strategi
- Årsplaner og handlingsplaner
- Strategiske personalplaner
- Intern fordeling av bevilgning og budsjett
- Forskningssatsinger og –profil
- Emneportefølje og studieprogram
- Studiekvalitet
- Intern organisering
- Saker av prinsipiell betydning

Medlemmer:

- 3 valgte representanter for fast tilsatte i undervisnings- og forskerstilling
- 1 valgt representant for midlertidig tilsatte i undervisnings- og forskerstilling
- 1 valgt representant for teknisk-administrativt tilsatte
- 2 valgte studentrepresentanter
- 2 eksterne medlemmer tilsatt ved et annet institutt ved NTNU eller utenfor NTNU

Styret kan ledes av instituttleder eller som ved ILU ha ekstern leder.

Instituttlederen er enhetens daglige leder og skal påse at virksomheten drives innenfor rammer gitt i regelverk, overordnet nivå's beslutninger og instituttstyrets vedtak og har generell fullmakt til å avgjøre løpende saker, med de begrensninger

som følger av NTNUs delegasjonsreglement. Instituttlederen rapporterer til sitt styre i saker som inngår i styrets fullmakter og for øvrige til sin dekan. Instituttleder inngår i dekanens ledergruppe.

Instituttleders viktigste oppgaver er å:

- lede og utvikle virksomheten ved enheten med fokus på kjerneoppgavene
- forberede saker for enhetens styre og iverksette styrets vedtak
- delta i institusjonens strategiske arbeid og sørge for at enheten har oppdaterte strategier og at disse følges opp
- skape en positiv organisasjonskultur og stimulere til et produktivt og godt arbeidsmiljø for studenter og ansatte
- påse at det utøves god faglig ledelse med vekt på kvalitet i undervisning og forskning
- sørge for velegnede teknisk-administrative tjenester
- representere og posisjonere enheten og fremme internt og eksternt samarbeid
- legge forholdene til rette for studentenes lærings- og arbeidsmiljø
- representere arbeidsgiver, sikre at ansatte blir hørt og ivareta organisasjonenes medbestemmelse
- påse at enheten har effektive og hensiktsmessige styrings- og kontrollsystemer slik at fastsatte mål og resultatkrav kan følges opp, ressursbruken er effektiv, rapporteringen er pålitelig og at institusjonen drives i samsvar med gjeldende lover og regler (internkontroll).

1.4 Andre medvirkningsorganer ved instituttene (Styringsreglementet)

Hvert institutt skal ha følgende medvirkningsorganer:

- Personalmøte – alle tilsatte – særlig råd ved utarbeidelse av strategisk bemanningsplan og årsplaner
- Forum for tilsatte i undervisning og forskerstillinger – særlig råd ved forskningssatsninger, emneportefølje og studieprogram

Disse skal komme med råd før behandling i instituttstyret. Instituttleder kan oppnevne særskilte midlertidig utvalg for bestemte saksområder og delegere avgjørelsesmyndighet til slike hvis ikke delegasjonsadgangen er begrenset av lov eller avtaleverk.

I NTNUs modell er det angitt hvordan medvirkning skal skje på faggruppe/seksjon/arbeidsgruppe:

Videre står det under pkt. 9.4 om medvirkning i faggruppe/seksjon/avdeling:

Medvirkningen skal normalt skje gjennom faste møter, og leder setter opp en møteplan for hvert semester. For saker som haster kan møter arrangeres ad hoc. Det skal skrives referat fra møtene, jf. TPA pkt. 9.1. Referatene gjøres tilgjengelig for både ansatte og studenter. IDF LOSAM skal også ha kopi av referatene.

Ved omgjøring av en ikke besatt stilling, vil disponering av ubenyttede lønnsmidler normalt skje som del av budsjettprosessen, evt. som en omdisponering eller bruk av ledige lønnsmidler i løpet av året.

Medvirkning skal først og fremst skje i arbeidsgruppen/arbeidsfelleskapet hvor spørsmål som hvem skal utføre arbeidet til den som slutter osv. best ivaretas. I arbeidsgruppen vil også hensynet til karriereutvikling og utvikling for den enkelte medarbeider ivaretas.

Når disponering av ledige lønnsmidler inngår i en strukturell diskusjon om stillingsendringer, dvs. prioritering mellom ulike enheters behov (strategisk personalplanlegging), skal saken behandles i IDF LOSAM. Se TPA pkt. 7.5.4 og 7.5.7.

Omdisponeringer mellom lønnsutgifter og andre driftsutgifter henger sammen med ledighet i stilling, bemanningsplan, overtidsbruk, ekstern finansiering og øvrige budsjettpunkter. Dette ses i sammenheng med medvirkning innen budsjett og planarbeidet forøvrig.

Felles opplæringstiltak for arbeidsgruppen diskuteres i arbeidsfelleskapet. Ved anskaffelse og fordeling av utstyr og hjelpemidler skal medarbeidere ha medvirkning på det nivå saken gjelder. Normalt skjer medvirkningen i arbeidsfelleskapet/arbeidsgruppen.

Oppsett av den konkrete arbeidsplan, pålegg om overtid mv. skjer normalt med den enkelte arbeidsgruppe (evt. medarbeider). IDF LOSAM skal orienteres om dette. Prinsipper for oppsetting av arbeidsplaner og rammer for bruk av virkemidler, som forskyving av arbeidstid, behov for overtid, lørdagsarbeid, drøftes i IDF LOSAM, jf. pkt. 7.5.7.

Faste medvirkningssaker er:

- budsjett, regnskap og økonomi, omdisponering mellom lønn og drift.*

- beslutninger vedr oppgavefordeling, arbeidsgjennomføring, arbeidsplaner, organisering og tilrettelegging av arbeidsplassen mv. (se også styringsreglement for NTNU pkt. 4.1.5. om personalmøtet).
- evt. endringer i bemanning.
- anskaffelser av hjelpemidler og utstyr.
- opplæring og kompetanseutvikling.
- innføring av IKT-systemer.
- utlysning av ledige stillinger.
- Likestilling, behandles etter bestemmelsene i TPA pkt. 11
- HMS-tiltak.

Medvirkning for den enkelte ansatte er også behandlet (pkt 9.5)

1.5 Delegasjoner

Delegasjoner ved NTNU er styrt gjennom delegasjonsreglementet. I reglementet er det angitt spesifikke delegasjoner på spesifikke funksjonsområder. Det angis også det som det enkelte organ ikke kan delegeres videre. Her omtales noen få av delegasjonsbestemmelsene:

1.5.1 Delegasjoner budsjett disponeringsmyndighet (delegasjonsreglementet 3.3.2)

Rektor delegerer budsjett disponeringsmyndighet til prorektorer, direktører, og dekaner for disposisjoner som gjelder innenfor deres enhet. Delebert budsjett-disponeringsmyndighet kan delegeres videre og alle delegasjoner skal være skriftlig.

Alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser skal bekreftes av en som har budsjett disponeringsmyndighet.

1.5.2 Delegasjoner arbeidsgiveransvar (delegasjonsreglementet 3.5.1)

Rektor gir dekan fullmakt til å følge opp og ivareta universitetsstyrets arbeidsgiveransvar i sitt ansvarsområde, herunder utøve styringsretten som forstås som retten til å lede, fordele og kontrollere arbeidet, samt iverksette tiltak for at arbeidsmiljøet skal være forsvarlig innen respektiv enhet.

Delegasjonen gjelder nødvendige fullmakter for å ivareta styrets arbeidsgiveransvar ut over det som følger av styrets og rektors egne oppgaver, samt innenfor de begrensninger og forpliktelser som følger av lov, forskrift, avtaler og annet.

Fullmakten kan delegeres videre til respektive underordnede ledere med personalansvar innen de rammer som følger av styringsreglement og personalreglement ved NTNU.

1.6 Delegasjon til fagenhetsledere S-sak 84/16

I forbindelse med fusjonen ble det fattet et eget styrevedtak om etalering av fagenheter og sentre ved NTNU. Dette er ikke tatt inn i styringsreglementet. Der heter det blant annet:

1. Leder for fagenhet får sine fullmakter fra instituttleder etter at disse er godkjent av dekanen. Delegering av oppgaver og myndighet gjøres i henhold til styrings- og delegasjonsreglementene og andre rammer og bestemmelser ved NTNU.
2. Delegasjoner og fullmakter, herunder eventuell budsjett disponeringsmyndighet, skal være skriftlige og beskrive innhold og rammer for lederutøvelsen. Fullmaktene skal gjøres kjent for fagenhetens medarbeidere.
3. Aktuelle lederoppgaver innenfor rammen av NTNUs reglement vil i første rekke være på områdene personal, økonomi og medvirkning i instituttledelse:
 - Arbeidsgiverfunksjonen, herunder personaloppfølging gjennom arbeidsåret, medarbeidersamtaler og sikre medvirkning og informasjon
 - Økonomi, bl.a. styring og forvaltning av budsjett ramme der budsjett disponeringsmyndighet er tildelt lederfunksjonen
 - Delta i ledermøter på instituttet og i aktuelle prosesser som strategi- og plan-/budsjettarbeid

2 Instituttleders vurdering

2.1 Om viktigheten av medvirkning og medbestemmelse

For å oppfylle strategien er vi avhengig av engasjerte og motiverte tilsatte. Det er kompetanse til de tilsatte som driver virksomheten. Medvirkning- og medbestemmelsesordninger er vesentlig for å bidra til best mulig utnyttelse av kompetansen og sammen skape engasjement. Denne saken handler om de kollektive ordningene. Den handler ikke om den akademiske friheten som ligger i hver enkelt tilsattes undervisning, forskning og annen aktivitet eller om autonomien og skjønnsutøvelsen i de enkelte oppgavene (inkludert administrative oppgaver). Denne saken handler heller ikke om medvirknings- og medbestemmelsesordninger for studentene.

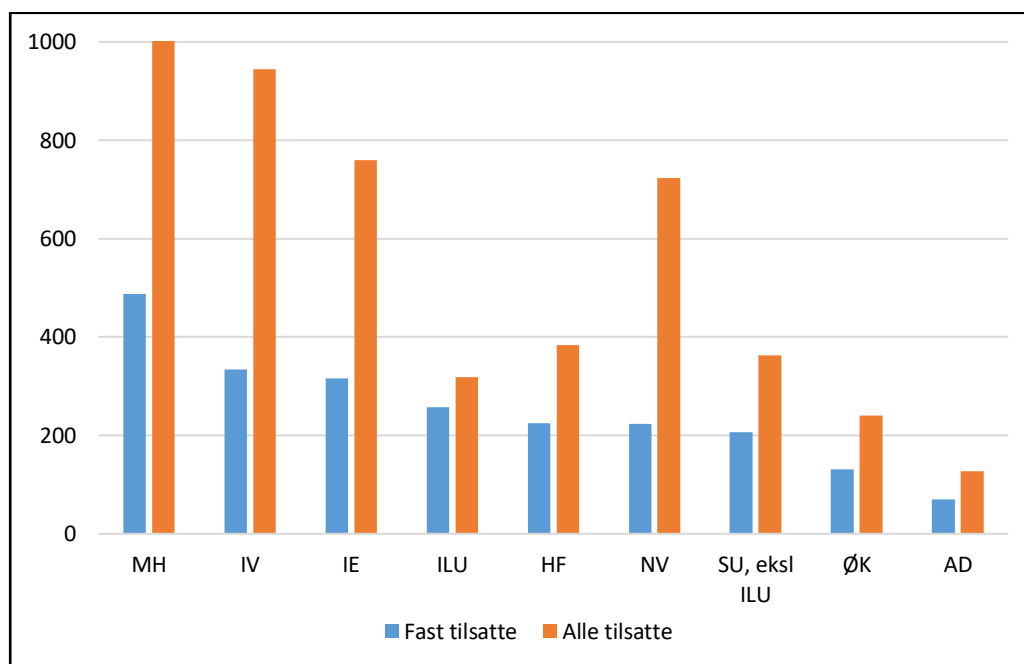
Tilsatte på Institutt for lærerutdanning (ILU) ønsker å arbeide på ILU fordi de vil bidra til vår visjon («Institutt for lærerutdanning bidrar til å endre og utvikle skole, lærerutdanning og utdanningsfeltet i tråd med FNs bærekraftsmål.»), våre verdier («Kjerneverdiene våre er kreativ, kritisk, konstruktiv, respektfull og inkluderende») og vårt samfunnsoppdrag («Skolen er den viktigste institusjonen for morgendagens bærekraftige samfunn»). Det er kunnskapsrike tilsattes engasjement for visjonen, samfunnsoppdraget og hele strategien som er ILUs desidert viktigste ressurs. For å bygge opp under og styrke engasjementet så er gode medvirkning- og medbestemmelsesordninger vesentlig. Det skal sørge for at all aktivitet på instituttet er kunnskapsbasert og utnytter kompetansene på instituttet best mulig. Det skal også skape en felles forståelse av de strategiske valgene som tas og den strategiske retningen instituttet skal gå i.

Medvirkning- og medbestemmelsesordningene er nært knyttet til beslutningssystemer. Forhold som ikke besluttes i kollektive organer har enkeltpersoner fått myndighet til å gjøre. Medbestemmelse foregår i organer med myndighet til å ta beslutninger og der tilsatte er representert. Dette er fastlagt i NTNUs styringsreglement. På instituttnivå er instituttstyret det eneste medbestemmelsesorganet.

De viktigste spørsmålene i denne vurderingen er derfor knyttet til medvirkningsordninger. Sentrale spørsmål er hvilke typer saker der medvirkning er ønskelig og nødvendig før det blir tatt beslutninger og hvordan medvirkningsprosessene skal foregå.

2.2 ILUs relative størrelse

Den viktigste drivkraften for den langsiktige vitenskapelige utvikling av kjernevirksomheten er de fast tilsatte medarbeiderne. Figuren under viser antall årsverk i fast undervisnings-, forsknings eller formidlingsstilling i oktober 2019 på fakultetene på NTNU. I figuren er SU-fakultetet delt slik at størrelsen på ILU framkommer.

Figur: Årsverk i fast undervisnings-, forsknings eller formidlingsstilling, 2019. Kilde: DBH

Kun 3 fakulteter har flere fast tilsatte enn ILU; medisin og helsevitenskap, ingeniørvitenskap og informatikk og elektronikk.

Totalt antall tilsatte er selvsagt også relevant for medbestemmelse- og medvirkningsordninger og framkommer i figuren. Figuren viser at ILU har relativt få rekrutteringsstillinger og andre tilsatte i midlertidig stilling. En viktig årsak til dette synes å være at instituttet har relativt få eksterntfinansierte forskningsprosjekter og at eksterntfinansiert utdanningsvirksomhet som hovedregel utføres av fast tilsatte.

2.3 Dagens medbestemmelses- og medvirkningsordninger på ILU

ILUs størrelse framstår som en utfordring for god medvirkning. Det er lang avstand fra den enkelte tilsatte til beslutningstakere.

Formelt sett er beslutningsmyndighet lagt til instituttstyret, instituttleder, kontorsjef og senterlederne. På flere områder er beslutningsmyndighet delegert til fagseksjonslederne. Nestlederne og kontorsjef utfører sine oppgaver i tett samarbeid med instituttleder og utgjør den *Indre ledergruppen*. Større saker behandles i instituttets ledermøte, hvor det søkes gode kollektive løsninger. Leder møtet består av Indre ledergruppe, fagseksjonslederne og senterlederne og definerer *Instituttledelsen*. I tillegg er tillitsvalgte studenter deltakere i ledermøtet. Alle medlemmer av Instituttledelsen tar beslutninger på vegne av instituttet og NTNU på sine områder.

Fagseksjonslederne representerer sine fag i Instituttledelsen og bidrar i sin rolle til medvirkning. De har dialog med sine fagmiljø om viktige saker for fagmiljøet.

Medvirkningsrollen er imidlertid begrenset fordi fagseksjonene er forholdsvis store og fordi fagseksjonslederne samtidig har et ansvar for å bidra til gode kollektive løsninger i et instituttperspektiv i et lukket møte.

To andre viktige møteplasser på instituttet er Utdanningsutvalget og Forskningsutvalget. I Utdanningsutvalget sitter alle studieprogramlederne og noen til, som er oppnevnt av Indre ledergruppe. I Forskningsutvalget sitter et medlem fra hver fagseksjon oppnevnt av fagseksjonsleder og noen til. Større saker i utvalgene går til behandling i Ledermøtet med forslag beslutninger. Både ledermøtet og disse utvalgene søker konsensus og er i den forstand medbestemmelsesordninger. Formelt er det likevel alltid instituttleder som tar beslutning.

Det foregår ikke avstemninger i noen av de faste møtearenaene på instituttet fordi det skal søkes kollektive løsninger som alle har forståelse for. Det vil alltid være ulike synspunkter, men de skal foredles i respekt for hverandres faglige ståsteder og ulikheter i tolkning av instituttets strategi. Ved uenighet er det utvetydig at det er instituttleder som tar beslutningene.

Instituttleder er ansvarlig for alle beslutninger som tas på instituttet, med unntak av de som vedtas av instituttstyret. Instituttleder arbeider for best mulig implementering av instituttstyrets vedtak, noe som ofte innebærer arbeid med SU-fakultetet og andre eksternt til ILU.

For alle råd og utvalg på ILU er det medlemmer av Instituttledelsen som oppnevner representanter. Det søkes bred representasjon slik at kompetansene på instituttet skal kunne brukes best mulig, noe som indirekte også kan bidra til medvirkning i saker som krever kollektivt engasjement for å kunne implementeres best mulig.

For større saker er det benyttet høringer på instituttet. Da har de formelle enhetene (fagseksjonene, sentrene, administrasjonen) vært de viktigste høringsinstansene, selv om det har vært åpent for alle å gi egne høringssvar. Det er medlemmene av Instituttledelsen som har hatt ansvar for høringsprosessene i egen enhet, men høringssvarene skal i minst mulig grad påvirkes av lederen selv. Instituttledelsen diskuterer saken og instituttleder beslutter etter at alle innspill fra hele instituttet er kjent.

På grunn av det store arbeidet med faglig integrasjon og bygging av ILU som alle tilsatte har arbeidet dedikert for å oppnå, så har det vært viktig at instituttledelsen er handlekraftig og evner å ta beslutninger. Det er en krevende vurdering i enkelte saker om økt medvirkning kan gi bedre kunnskapsgrunnlag og sterkere engasjement i forhold til ulempene ved mangel på beslutninger. I de store endringene som måtte komme har det vært lagt stor vekt på at beslutninger må tas på en lang rekke områder for å at instituttet skal bevege seg mot instituttstrategiens mål.

I en lang rekke saker har instituttleder kun innstillende myndighet. Det gjelder for eksempel tilsettingssaker, forskningsterminer og alle studiesaker. Denne innstillingsmyndigheten kan ikke delegeres, men arbeidsformen fram til innstilling kan ha mange former.

Instituttet har hatt minst ett allmøte hvert semester. Det viser seg å fungere forholdsvis dårlig som medvirkningsorgan på grunn av instituttets størrelse. Allmøter fungerer i stor grad som en informasjonskanal. Det er lagt forholdsvis stor vekt på å ha gode informasjonskanaler slik at de som er interessert i prosesser fram mot beslutninger kan holde seg orientert. Sakspapirer til ledermøtet gjøres tilgjengelig for alle før møtet og instituttleder informerer om forhold på instituttet hver uke.

I enhetene er det ulike ordninger for felles møteplasser og hvilke saker som diskuteres kollektivt. Det er ingen føringer eller retningslinjer for dette. Men typisk er det felles møter i enheten 2-3 ganger i semesteret.

Det er utvetydig at mange på instituttet mener at medvirkningen kunne vært bedre i mange saker. Det er en oppfatning av ikke å bli hørt.

2.4 Veier framover

2.4.1. Potensielle små justeringer

- Aktiviteten i medbestemmelsesorganet LOSAM (Lokalt samarbeidsutvalg) er lite kjent på instituttet. Dette er et organ på fakultetsnivå som har mange saker om instituttet. Det kan bli bedre informasjon om LOSAMs arbeid som vil gjøre det lettere for den enkelte å vurdere om det er saker som bør til behandling der.
- Faste fysiske møteplasser der Indre ledergruppe er tilgjengelig for å lytte og diskutere saker den enkelte er opptatt av.
- Retningslinjer for møteplasser i enhetene.

2.4.2. Tydeligere delegering og ansvar for medvirkning

Forslagene som skisseres her gir grunnlag for bedre medvirkning. Det er i stor grad knyttet til større autonomi til fagseksjonene. Derfor kan det være en fare for at disse forslagene vil bidra til fragmentering og mindre følelse av fellesskap på instituttet. De store lærerutdanningene går på tvers av alle fagseksjonene og det er viktig at instituttet har en helhetlig tilnærming til innhold og undervisning i studieprogrammene.

- Etablere retningslinjer for medvirkning i enhetene. Dette kan inkludere
 - o omfang på og innhold i fagseksjonsmøter
 - o fastlagte rutiner ved utarbeidelse av stillingsutlysninger, emnebeskrivelser, o.l.

- Etablere regler for utlysning av og tilsetting i lederposisjoner. Siden lederposisjonene ikke er definert som egne stillingene på NTNU, men som en funksjon, kan ikke ekstern utlysning benyttes. Det er ingen retningslinjer om tilsettingsprosesser for disse stillingene på NTNU.
- Delegere mer myndighet til fagseksjonslederne.
 - o Det kan etableres lønnsbudsjett for fagseksjonene. Fagseksjonslederne vil da få myndighet til å engasjere vikarer o.l. innenfor budsjettet, og også foreslå lønn når lønn skal vurderes (ved tilsettinger, stillingsopprykk, o.l.). Sammen med denne myndigheten vil det være et ansvar for å løse undervisningsoppgavene innenfor budsjettet.
 - o Studieprogrammer som i sin helhet undervises fra en fagseksjon kan i større grad håndteres fra fagseksjonen.
- Etablere administrativ kapasitet i fagseksjonene. Instituttet har et sterkt administrativt fagmiljø i en felles administrasjon. Det gir det beste grunnlaget for spesialisering av oppgaver og administrasjonsfaglig gode beslutninger. Samtidig bidrar det til at administrative oppgaver for den enkelte tilsatte blir upersonlig og på stor avstand. Det er ikke «generalister» man kan henvende seg til med alle saker. Siden fagseksjonslederne ikke har generalister å henvende seg til, og heller ingen egne administrativt tilsatte, gir dagens løsning forholdsvis mange administrative oppgaver til fagseksjonsleder.

2.4.3. Strukturelle endringer

Beskrivelsen over viser at ILU har en størrelse som tilsier at det kan være grunnlag for å vurdere fakultetsstrukturen. Det vil gi flere medbestemmelsesorganer og tydeligere systemer for medvirkning. Hovedordningene vil være som i NTNUs styringsreglement, noe som ikke er situasjonen i dag. Beskrivelsen viser også at ILUs organisering i dag er forholdsvis tynt forankret i NTNUs formelle styringsstruktur.

Det kan hevdes at ILU i dag ikke har mer faglig samkvem med de andre instituttene på SU-fakultetet enn med mange andre institutter på andre fakulteter. Det er mye forskningssamarbeid med Institutt for pedagogikk og livslang læring (IPL), og det er klare felles forskningsinteresser også med de andre instituttene på SU-fakultetet. På utdanningsiden har det vært et langvarig samarbeid med IPL, og IPL gir mye videreutdanning rettet mot skoleverket. Institutt for geografi og Institutt for sosiologi og statsvitenskap «eier» program for lektorutdanning 8-13. Men ILU samarbeider om forskning og lærerutdanning på samme nivå også med en lang rekke institutter på andre fakulteter som har disiplinstitutt som er nært knyttet til skolefag.

Det instituttet på NTNU som ILU har mest faglig samarbeid med er sannsynligvis IPL. Og forskningsmetodisk kan det hevdes at ILU ligger nærmest samfunnsvitenskapelig metode.

Dette illustrerer at spørsmålet om fakultetsstruktur i utgangspunktet ikke kan isoleres til ILU.

Det kan også være grunnlag for å endre NTNUs styringsreglement. De mest nærliggende endringene vil være å åpne for fakultets-lignende ordninger også på instituttnivå. Det inkluderer lokalt LOSAM på instituttnivå, en tydeligere rolle for fagseksjonsledere og krav til allmøter og eventuelt andre medvirkningsløsninger. Mye av det som beskrives for nivå 3 i styringsreglementet er i realiteten ordninger det er behov for i fagseksjonene, og som vil fungere bedre i fagseksjonene enn på instituttnivå.